

Heuréka

ZÁKLADNÍ ŠKOLY

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Radost z objevování

4. základní škola Heuréka, s. r. o.

Libochovičky 10, 273 42

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
Název ŠVP	4
Údaje o škole	4
Zřizovatel	4
Platnost dokumentu od 1. 9. 2025	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
Úplnost a velikost školy	5
Vybavení školy	5
Charakteristika pedagogického sboru	5
Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	5
Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty	7
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP	8
Zaměření školy	8
Výchovné a vzdělávací strategie	9
Organizační formy a metody výuky	9
Rozvoj klíčových kompetencí	10
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	11
Začlenění průřezových témat	13
4. UČEBNÍ PLÁN	17
Tabulace učebního plánu pro 1. stupeň	17
Poznámky k učebnímu plánu	17
Tabulace učebního plánu pro 2. stupeň	19
Poznámky k učebnímu plánu	19
5. UČEBNÍ OSNOVY	21
Vyučovací předmět Český jazyk	21
Vyučovací předmět Anglický jazyk	27
Vyučovací předmět Španělský jazyk	31

Vyučovací předmět Matematika.....	33
Vyučovací předmět Velké otázky	39
Vyučovací předmět Umění	67
Vyučovací předmět Hudba.....	70
Vyučovací předmět Pohyb	73
6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ.....	78
Pravidla pro hodnocení žáků.....	78
Způsoby hodnocení.....	78
Kritéria hodnocení	78
Nástroje pro hodnocení.....	79
Další zásady hodnocení	79
PŘÍLOHA Č. 1	81
Program Heuréka +	81

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP

Radost z objevování – školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
zpracováno podle RVP ZV

Údaje o škole

Název školy:

4. základní škola Heuréka, s. r. o.

Místo poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:

Libochovičky 7, 273 42

Kontakty:

Mgr. Martina Zelová, ředitelka

Telefon: +420 774 165 429

E-mail: mzelova@isheureka.cz

Jan Kala, statutární zástupce

Telefon: +420 603 808 144

E-mail: jkala@isheureka.cz

Zřizovatel

4. základní škola Heuréka, s.r.o.

Sídlo: Libochovičky 10, 273 42

zastoupená jednatelem Janem Kalou

IČO: 04429028

IZO: 181 093 634

Číslo datové schránky: t9d9gh4

Platnost dokumentu od 1. 9. 2025

Podpis ředitele:

Razítko školy:

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplnost a velikost školy

Základní škola Heuréka je menší škola komunitního typu. Vytváříme prostředí, kde se můžeme věnovat každému dítěti individuálně a podporovat jeho celkový rozvoj. Velký důraz klademe na rozvoj klíčových kompetencí žáků, zejména dovedností myšlení, spolupráce a sociálních dovedností.

V některých oblastech výuky využíváme **vrstevnické učení**, kdy se děti učí jeden od druhého. Tento přístup uplatňujeme například při práci s tzv. *velkými otázkami*, které vedou žáky k přemýšlení v souvislostech a ke sdílení vlastních názorů.

V některých předmětech pracujeme také s **věkově prostupnou výukou**. Typickým příkladem je výuka anglického jazyka, kde jsou žáci zařazováni především podle úrovně jazykových dovedností, nikoli pouze podle ročníku, a to s ohledem na organizační možnosti školy.

Vybavení školy

Budova školy je plně způsobilá pro provoz základní školy. Součástí areálu je také prostorná školní zahrada, kterou pravidelně využíváme nejen k odpočinku, ale i k výuce. K dispozici jsou rovněž prostory pro školní stravování.

Škola je vybavena moderním školním nábytkem a pestrou škálou výukových pomůcek, her a stavebnic. Ty podporují rozvoj tvořivosti, fantazie, logického myšlení i schopnosti spolupráce. Žáci mohou využívat školní knihovničku a podle potřeby také digitální technologie, které slouží jako smysluplná podpora učení.

Charakteristika pedagogického sboru

Výuku zajišťují kvalifikovaní pedagogové a asistenti pedagoga. V případě přijetí nekvalifikovaného pedagoga škola postupuje v souladu s platnou legislativou. Podle potřeb školy se do výuky zapojují také rodilí mluvčí cizích jazyků.

Významnou součástí vzdělávání je spolupráce s odborníky z různých oblastí. Odborníci jsou zváni přímo do školy, případně žáci společně s pedagogy vyrážejí za odborníky do terénu v rámci tzv. **expedic**.

Pedagogický sbor sdílí společnou vzdělávací filozofii, která staví na:

- formativním hodnocením a rozvoji sebehodnocení žáků,
- badatelsky orientované výuce (Inquiry-based Learning),
- zviditelňování myšlenkových procesů žáků (Visible Thinking),
- smysluplném učení postaveném na velkých porozuměních a otázkách,
- autentickém učení propojeném s reálným světem,
- podpoře růstového myšlení (Growth Mindset).

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Ve výuce klademe důraz na dlouhodobé, smysluplné a autentické projekty. Jejich témata vycházejí z koncepce smysluplného učení, tzv. velkých otázek, které tvoří jádro našeho kurikula, a zároveň z vlastních zájmů a podnětů žáků.

Usilujeme o to, aby projekty měly skutečný přínos pro školní i širší komunitu a aby přirozeně propojovaly školu s jejím okolím. Projekty jsou v souladu s RVP ZV, jejich konkrétní podoba se však může měnit podle aktuální situace a zájmů žáků. Vnímáme školu jako živý organismus, který se vyvíjí spolu s dětmi.

Projekty mohou mít praktický i výzkumný charakter. Mezi příklady patří například vytvoření školní knihovničky nebo výzkum vlivu pohybu na lidské zdraví.

A MODEL FOR DESIGNING A JOURNEY OF INQUIRY

Kath Murdoch 2019, Model Inquiry Cycle

Škola si každoročně stanovuje a průběžně vyhodnocuje své rozvojové programy. Tyto programy vznikají ve spolupráci se sesterskými školami v síti škol Heuréka a reagují na aktuální potřeby školy, učitelů i žáků.

V minulých letech se škola zaměřila například na rozvoj metod *Visible Thinking* (zviditelňování myšlení), *The First Six Weeks of School* (budování bezpečného a funkčního třídního klimatu), *Inquiry Cycle* (badatelsky orientovanou výuku), práci se zpětnou vazbou nebo využívání tzv. provokací jako nástroje pro podporu učení a zvědavosti.

Rozvojové programy jsou zpravidla plánovány na období jednoho až tří let, aby bylo možné změny skutečně ukotvit v každodenní praxi. Školy Heuréka v rámci sítě společně zajišťují pedagogům odbornou mentorskou a lektorskou podporu, která jim pomáhá nové přístupy smysluplně zavádět do výuky.

Tato podpora je financována z vlastních zdrojů školy a v některých případech také z externích zdrojů, například z evropských vzdělávacích programů.

Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Škola je otevřená okolnímu světu, zejména místní komunitě, a dlouhodobě spolupracuje s řadou partnerských organizací. Aktivně využívá zázemí rodičů svých žáků – jejich profesní zkušenosti, dovednosti, zájmy i životní příběhy. Tyto zdroje obohacují především projektovou výuku a pomáhají dětem hledat odpovědi na tzv. velké otázky, které tvoří jádro vzdělávání školy.

Škola zároveň systematicky spolupracuje s odbornými institucemi a organizacemi. V oblasti uměleckého vzdělávání je partnerem školy **ZUŠ Buštěhrad**. V oblasti poradenských služeb spolupracuje škola s **pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP)** a **speciálně pedagogickými centry (SPC)** Středočeského kraje a Prahy, a to zejména při podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

V oblasti zdravého životního stylu a stravování škola spolupracuje s **Initou, zdravá školní jídelna Hostivice**. Důležitými partnery školy jsou také **místní knihovny**, které podporují rozvoj čtenářství a práce s informacemi.

Součástí odborné podpory pedagogického sboru je rovněž **interní mentorka Cindy Vega**, která učitele dlouhodobě provází profesním rozvojem a zaváděním moderních vzdělávacích přístupů do výuky.

Inspiraci pro učení škola hledá i mimo okruh rodičů. Podle témat a velkých otázek jsou do školy zváni další inspirativní lidé z různých oblastí – odborníci, umělci, podnikatelé či cestovatelé. Součástí výuky jsou také pravidelné exkurze a výpravy do okolí formou terénní výuky, tzv. expedic, které jsou pevně ukotveny ve školním rozvrhu jako součást předmětu *Velké otázky*.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Zaměření školy

Základní škola Heuréka je školou otevřenou svému okolí a aktivně reagující na výzvy současného světa. Ve vzdělávání se zaměřuje na celistvý a vyvážený osobnostní i sociální rozvoj žáků, na smysluplnou výuku a na individuální přístup ke každému dítěti. Cílem školy je vytvářet podmínky pro optimální rozvoj potenciálu každého žáka.

Výuka je postavena na konceptu tzv. **velkých otázek**, které vedou žáky k hlubšímu porozumění světu a k hledání souvislostí napříč různými oblastmi poznání. Tento přístup vychází z myšlenek Davida Perkinse (*Future Wise: Educating Our Children for a Changing World*, 2014) a je úzce propojen s **badatelsky orientovanou výukou (Inquiry Based Learning)** podle Kath Murdoch (*The Power of Inquiry*, 2015). Při společném zkoumání a hledání odpovědí na velké otázky se učivo přirozeně propojuje do smysluplných celků.

Základní pedagogické principy

Mezi základní principy školy patří důraz na sebehodnocení a sebereflexi žáků, podporu vnitřní motivace a smysluplnosti učení. Ve výuce jsou uplatňovány badatelské a projektově orientované přístupy, které vedou žáky k aktivnímu zapojení a převzetí odpovědnosti za vlastní učení.

Pedagogický přístup školy je vyvážený – žákům je poskytována taková míra podpory, která jim umožňuje samostatný růst, a to s využitím principů **formativního hodnocení** a **růstového myšlení**. Velký důraz je kladen na vytváření bezpečného a podporujícího prostředí, v němž se děti nebojí chybovat a učit se z vlastních zkušeností.

Název školního vzdělávacího programu **Radost z objevování** vyjadřuje záměr školy vytvářet prostředí, ve kterém žáci s radostí objevují svět kolem sebe i svůj vnitřní svět. Škola systematicky usiluje o pozitivní klima založené na vzájemné úctě, respektu, porozumění a přátelských vztazích. Uplatňuje partnerskou komunikaci mezi učiteli a žáky, podporuje vzájemnou důvěru, pocit bezpečí a toleranci. Žáci učitelům přirozeně tykají, což odpovídá kultuře školy a podporuje otevřenou komunikaci.

Školní vzdělávací program je plně v souladu s požadavky **Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání**.

Profil absolventa – cíle vzdělávání

Cílem školy je vytvářet prostředí a podpořit žáka, který:

- zažívá radost z objevování a učení,
- se zajímá o svět kolem sebe i o sebe sama a aktivně hledá odpovědi na otázky a problémy,
- je šťastný a zdravě sebevědomý, zná své silné stránky i oblasti, na kterých může pracovat,
- objevuje své nadání, umí ho pojmenovat a rozvíjet,
- žije v souladu se sebou i se svým okolím,
- přemýšlí v souvislostech, uplatňuje kritické myšlení a dokáže rozpoznat manipulaci,
- je zvědavý, klade otázky a hledá na ně odpovědi,
- propojuje poznatky z různých oblastí a vyvozuje z nich obecnější závěry,
- při řešení problémů využívá kreativitu a divergentní myšlení,
- respektuje odlišné názory a je otevřený učení se od druhých,
- dokáže efektivně komunikovat, spolupracovat a empaticky naslouchat,
- umí řídit své vlastní učení a přizpůsobovat se novým výzvám,
- je zodpovědný, vytrvalý a vnímá překážky jako příležitost k růstu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie Základní školy Heuréka vycházejí z přesvědčení, že děti se učí nejlépe tehdy, když učení dává smysl, souvisí s reálným životem a umožňuje jim aktivně se zapojit. Výuka je proto zaměřena na rozvoj klíčových kompetencí, myšlení v souvislostech, spolupráci a osobní odpovědnost za učení.

Základním pilířem výuky jsou tzv. **Velké otázky**, které propojují učivo různých vzdělávacích oblastí a vedou žáky k hlubšímu porozumění světu, sobě samým i vztahům mezi lidmi. Výuka probíhá převážně formou badatelské a projektové práce, je flexibilně organizována a respektuje individuální tempo a potřeby žáků.

Škola klade důraz na bezpečné a podporující prostředí, formativní hodnocení, sebehodnocení žáků a rozvoj růstového myšlení. Učivo je chápáno jako prostředek k rozvoji dovedností a kompetencí, nikoli jako cíl sám o sobě.

Základní východiska

Škola klade dlouhodobý důraz na rozvoj klíčových kompetencí žáků. Tento přístup se promítá do celkové organizace výuky i do volby vzdělávacích strategií. Významnou roli v tomto směru hraje integrace učiva více vzdělávacích oblastí do předmětu **Velké otázky**, který je postaven na konceptu smysluplného učení (*Lifeworthy Learning*, David Perkins).

Při práci na velkých otázkách si žáci přirozeně rozvíjejí kompetence k učení, komunikaci, spolupráci, řešení problémů i občanskou odpovědnost.

Velké otázky jako základ výuky

Velké otázky jsou koncipovány tak, aby:

- přinášely **hlubší porozumění** tématům a problémům,
- vedly k **autentické akci** a osobnímu zapojení žáků,
- podporovaly **hodnotové a etické uvažování**,
- měly **dlouhodobý přesah** do života žáků.

Jedné velké otázce se žáci věnují zpravidla 6–8 týdnů. Tento časový prostor umožňuje téma skutečně prozkoumat, porozumět mu do hloubky a realizovat projekty, které mají reálný smysl a dopad.

Témata vycházejí z vývojových možností žáků a jejich životní zkušenosti. Zejména v nižších ročnících se opírají o bezprostřední prožitek dítěte. Práce na velkých otázkách přirozeně propojuje učivo a zabraňuje jeho roztržitosti.

Při výuce je využíván **Inquiry Cycle** podle Kath Murdoch, který strukturuje badatelský proces od kladení otázek přes zkoumání až po reflexi a sdílení.

Organizační formy a metody výuky

Výuka je organizována flexibilně, v blocích různé délky, podle povahy činnosti a vzdělávacího cíle. Tyto bloky jsou pro účely povinné časové dotace přepočítávány na vyučovací hodiny.

Škola upřednostňuje:

- badatelsky orientovanou a projektovou výuku,
- kooperativní a individualizované učení,
- práci s textem, diskusi a reflexi,
- komunitní a reflexní kruhy,
- terénní výuku, expedice a spolupráci s odborníky.

Výuka je v případě potřeby doplňována cílenými mini-lekcemi.

Rozvoj klíčových kompetencí

Rozvoj klíčových kompetencí probíhá napříč všemi vzdělávacími oblastmi.

- **Kompetence k učení**
Jsou podporovány zejména prostřednictvím metod zviditelněného myšlení (*Visible Thinking*), sebehodnocení, reflexe a formativního hodnocení.
- **Kompetence k řešení problémů**
Žáci pracují s autentickými situacemi a hledají řešení problémů, které vycházejí z reálného světa.
- **Kompetence komunikativní**
Jsou rozvíjeny při skupinové práci, prezentacích, diskusích a setkáních s lidmi z praxe.
- **Kompetence sociální a personální**
Škola systematicky pracuje s třídním klimatem, spoluprací a spoluvytvářením pravidel.
- **Kompetence občanské**
Žáci se učí vnímat své okolí, převzít odpovědnost a aktivně se zapojovat do společenského dění.
- **Kompetence pracovní a digitální**
Jsou rozvíjeny při projektové práci, praktických činnostech a smysluplném využívání moderních technologií.

Pojetí učiva a individuální přístup

Učivo je chápáno jako dlouhodobý proces osvojování dovedností a kompetencí. Škola respektuje rozdílné tempo učení, nadání i zájmy žáků. Přehled učiva je orientační a umožňuje jeho přizpůsobení individuálním potřebám.

Na druhém stupni je kladen zvýšený důraz na samostatnost a odpovědnost za vlastní učení. Žáci pracují s badatelským deníkem a systematicky reflektují svůj pokrok.

Cílem výchovných a vzdělávacích strategií ZŠ Heuréka je vést žáky k radosti z učení, k hlubokému porozumění světu a k tomu, aby dokázali své znalosti a dovednosti smysluplně využívat v životě.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Základní škola Heuréka je postavena na individuálním přístupu ke každému dítěti. Vycházíme z přesvědčení, že žádné dvě děti nejsou stejné a že skutečné učení probíhá tehdy, když je respektováno tempo, potřeby, silné stránky i výzvy jednotlivých žáků.

Výuka je proto organizována tak, aby byla přirozeně otevřená různým úrovním schopností – všem žákům. Podpora je poskytována citlivě, s důrazem na začleňování žáků do kolektivu a na jejich aktivní zapojení do společné práce.

Základem podpory je formativní hodnocení, sebehodnocení žáků, individuální cíle a spolupráce školy, rodiny a odborníků. Škola vytváří inkluzivní prostředí, které umožňuje každému dítěti zažívat úspěch, rozvíjet svůj potenciál a učit se v bezpečí a s radostí.

Inkluzivní pojetí výuky

Škola uplatňuje inkluzivní přístup napříč celým vzdělávacím procesem. Výuka není zaměřena na hromadné předávání hotových znalostí, ale na **aktivní učení**, budování porozumění, rozvoj myšlenkových schémat a klíčových kompetencí.

Díky projektové a badatelské výuce, zejména v rámci práce s **Velkými otázkami**, ale také v matematice, českém jazyce či anglickém jazyce, mají učitelé přirozený prostor poskytovat:

- individuální podporu jednotlivcům,
- cílenou podporu menším skupinám,
- respektovat rozdílné tempo učení.

Individualizaci podporuje také flexibilní uspořádání prostor školy a variabilní organizace výuky.

Hodnocení a sledování pokroku žáků

Hodnocení má především **formativní charakter** a je zaměřeno na proces učení. Důraz je kladen na:

- sebereflexi a sebehodnocení žáků,
- partnerský dialog mezi žákem, učitelem a rodiči,
- práci s chybou jako s příležitostí k učení.

Pokrok žáků je sledován pomocí:

- systematického pozorování,
- učitelských záznamů,
- portfolio žáků,
- map učebního pokroku.

Díky těmto nástrojům dokáže škola včas rozpoznat potřebu podpory a nastavit odpovídající opatření.

Odborná podpora ve škole

Ve škole působí:

- asistenti pedagoga,
- speciální pedagog,
- školní psycholog,
- metodik prevence
(některé pozice na částečný úvazek nebo v kombinaci s pedagogickou činností).

Podpora je vždy nastavována individuálně a s ohledem na konkrétní potřeby žáka.

Metody práce podporující individualizaci

Tyto metody jsou uplatňovány u všech žáků, nejen u žáků se SVP.

a) V oblasti metod výuky

- respektování a oceňování rozmanitosti žáků a jejich talentů,
- častá a srozumitelná zpětná vazba,
- důraz na smysluplnost a provázanost učiva,
- respektování individuálního pracovního tempa,
- poskytování dostatečného času na zvládnutí úkolů.

b) V oblasti organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- skupinová a kooperativní práce,
- názorné, praktické a aktivizující metody,
- pravidelná reflexe a sebereflexe,
- podpora asistenta pedagoga podle aktuální situace,
- možnost změny činnosti, pokud je daná aktivita pro žáka nevhodná.

Cílem je **nevyčleňovat**, ale co nejvíce **integrovat žáky do kolektivu**. Role asistenta pedagoga je proto nastavována flexibilně a citlivě.

Princip LOW FLOOR – HIGH CEILING

Škola uplatňuje princip „nízký práh – vysoký strop“, tedy zadávání takových úloh a projektů, které:

- umožňují snadný vstup do činnosti všem žákům,
- dávají prostor najít si vlastní roli,
- zároveň poskytují velké možnosti dalšího rozvoje a prohlubování.

A. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Plán pedagogické podpory (PLPP)

U žáků prvního stupně podpůrných opatření může být vypracován PLPP. Ten sestavuje učitel ve spolupráci se speciálním pedagogem, ředitelem školy a případně asistentem pedagoga.

Součástí procesu je:

- stanovení cílů a metod práce,
- setkání s rodiči a žákem,
- průběžná aktualizace plánu.

Vyhodnocení probíhá nejpozději do 3 měsíců. Pokud opatření nevedou k naplnění cílů, škola doporučí využití služeb školského poradenského zařízení.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

Od druhého stupně podpůrných opatření je IVP vypracován na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce. IVP má písemnou podobu a může být v průběhu roku upravován.

B. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Plán pedagogické podpory

PLPP může být vypracován i pro mimořádně nadané žáky v prvním stupni podpůrných opatření. Škola zároveň podporuje individualizaci výuky i u nadaných žáků bez oficiálního doporučení.

Komunikace probíhá:

- s rodiči formou setkání *Hopes & Dreams*,
- se žáky při plánování individuálních cílů,
- prostřednictvím gradovaných úloh a reflexe učení.

Individuální vzdělávací plán

Od druhého stupně podpory je IVP zpracován na základě doporučení ŠPZ. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení a pravidelně vyhodnocován.

Závěrem

Cílem školy je vytvářet prostředí, které je přirozeně inkluzivní, podporující a respektující jedinečnost každého dítěte. Podpora není chápána jako výjimka, ale jako přirozená součást kvalitní výuky.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata nejsou v Základní škole Heuréka vyučována odděleně, ale přirozeně prostupují celou výukou i životem školy. Objevují se ve všech vyučovacích předmětech, v projektech, expedicích, komunitních aktivitách i ve školní družině.

Jejich společným cílem je rozvoj osobnosti žáka, jeho hodnotového ukotvení, schopnosti spolupracovat, kriticky myslet, orientovat se v dnešním světě a nést odpovědnost za sebe, své okolí i společnost. Významnou roli v jejich naplňování hrají **Velké otázky**, badatelský přístup, komunitní a reflexní kruhy, práce s reálnými situacemi a autentickými projekty.

1. Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní a sociální výchova je přirozenou součástí všech činností školy. Promítá se do výuky, projektů, komunitních aktivit i do fungování školní družiny, jejíž ŠVP navazuje na ŠVP školy.

Pravidelně jsou zařazovány **komunitní a reflexní kruhy**, v nichž mají žáci prostor:

- sdílet své zážitky, pocity a názory,
- učit se vnímat a pojmenovávat vlastní emoce i emoce druhých,
- rozvíjet empatii,
- řešit konflikty konstruktivním a nenásilným způsobem.

Osobnostní a sociální rozvoj probíhá také při práci na projektech, při sebehodnocení, při hodnocení práce druhých i při společném plánování cílů, velkých otázek a projektů. Žáci jsou vedeni k odpovědnosti za své chování a rozhodnutí.

Škola systematicky buduje **pozitivní a bezpečné klima**, založené na důvěře, respektu, porozumění a partnerské komunikaci. Součástí tohoto přístupu je i jasně vymezený rámec pravidel, která žáci spoluvytvářejí a chápou jejich smysl.

Velké otázky jsou voleny i s ohledem na jejich potenciál rozvíjet hodnotový systém žáků.

2. Výchova demokratického občana

Výchova demokratického občana je výrazně integrována zejména do společenskovedních velkých otázek a projektů. Žáci se učí chápat principy demokracie, rozdíly mezi demokratickým a autoritářským uspořádáním a význam pravidel a dohod.

Žáci jsou partnery učitelů:

- při plánování vlastní práce,
- při stanovování cílů projektů,
- při spoluvytváření pravidel třídy a skupiny.

Principy Inquiry Cycle podporují otevřený, aktivní a zodpovědný přístup k životu. Projekty rozvíjejí pocit sounáležitosti s komunitou, společností i státem. Žáci se učí rozpoznávat společensky škodlivé jevy, jako je manipulace či populismus, a zároveň se učí, jak se jim aktivně a kultivovaně postavit.

Důležitou součástí je také rozvoj respektující a nenásilné komunikace.

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Velké otázky vedou žáky k uvědomování si vzájemné propojenosti světa a odpovědnosti jednotlivce za dění na lokální, národní, evropské i globální úrovni. Žáci si na konkrétních projektech uvědomují, že jejich chování a rozhodnutí mohou mít dopad i daleko za hranicemi jejich bezprostředního okolí.

Škola je otevřená spolupráci se zahraničím a podle možností zve do výuky hosty z různých částí světa. Anglický jazyk je chápán jako přirozený nástroj globální komunikace a je funkčně zapojován do výuky i projektů.

V rámci projektů se škola snaží navazovat kontakty se zahraničními školami a organizacemi a podporovat pozitivní vnímání kulturní a názorové rozmanitosti.

4. Multikulturní výchova

Respekt k odlišnosti patří k základním hodnotám školy, a proto se multikulturní výchova prolíná většinou školních aktivit. Žáci se seznamují s různými kulturami, životními příběhy a pohledy na svět zejména prostřednictvím:

- čtenářských dílen v českém i anglickém jazyce,
- dramatické a zážitkové výchovy,
- metod Visible Thinking

Multikulturní témata jsou součástí práce na velkých otázkách, zejména v oblasti Člověk a jeho svět (např. „Jak se žije lidem v různých koutech světa?“). Žáci se zabývají otázkami spravedlnosti, tolerance a sociokulturní rozmanitosti.

K poznávání jiných kultur jsou využívány také digitální technologie a internet, a to s důrazem na rozvoj digitální a informační gramotnosti. Setkávání s lidmi odlišných názorů, hodnot a zkušeností je vnímáno jako obohacující zkušenost, i když s jejich názory žáci nemusí souhlasit.

5. Environmentální výchova

Environmentální výchova je přirozenou součástí práce na velkých otázkách. Žáci se učí chápat environmentální dopady svých rozhodnutí a jednání v každodenním životě.

Učitelé dbají na to, aby byl environmentální pohled při projektech a rozhodováních systematicky zohledňován, a postupně tuto odpovědnost přenášejí na samotné žáky.

Součástí předmětu Velké otázky jsou i témata zaměřená přímo na ochranu přírody a poznávání ekosystémů. Významnou roli zde hraje **školní zahrada**, která slouží jako přirozené badatelské prostředí. Žáci zde:

- poznávají místní ekosystémy,
- budují vztah k místu,
- navrhují a realizují změny vedoucí ke zlepšení prostředí.

Pobyt venku je cíleně propojován s výukou i v dalších předmětech.

6. Mediální výchova

Mediální výchova je integrována do práce na velkých otázkách napříč ročníky. Žáci se učí:

- pracovat s různými mediálními zdroji,
- kriticky je vyhodnocovat,
- rozpoznávat manipulativní techniky.

Součástí projektů je také tvorba výstupů pomocí mediálních nástrojů. Škola upřednostňuje **autentické projekty s reálným dopadem**, které dávají žákům smysl.

Na prvním i druhém stupni je vždy zařazena alespoň jedna velká otázka zaměřená přímo na mediální výchovu a kritické myšlení.

Osobnostní a sociální výchova	Rozvoj schopností poznávání	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Sebepoznání a sebepojetí	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Seberegulace a sebeorganizace	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Psychohygiena	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Kreativita	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Poznávání lidí	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Mezilidské vztahy	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Komunikace	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Kooperace a kompetice	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Hodnoty, postoje, praktická etika	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
Výchova demokratického občana	Občanská společnost a škola	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Občan, občanská společnost a stát	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Formy participace občanů na politickém životě	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Evropa a svět nás zajímají	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Objevujeme Evropu a svět	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Jsme Evropané	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
Multikulturní výchova	Kulturní difference	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Lidské vztahy	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Etnický původ	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Multikulturalita	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
Environmentální výchova	Princip sociálního smíru a solidarity	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Ekosystémy	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Základní podmínky života	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Vztah člověka k prostředí	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
Mediální výchova	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Stavba mediálních sdělení	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Vnímání autora mediálních sdělení	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Fungování a vliv médií ve společnosti	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Tvorba mediálního sdělení	VO, Čj, Aj, DCj, M, U, H, P
	Práce v realizačním týmu	VO, Čj, Aj, DCj, M

4. UČEBNÍ PLÁN

Tabulace učebního plánu pro 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Předmět/část předmětu	Ročník					Celkem	Minimum	Disponibilní
			1	2	3	4	5			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	6	6,5	6,5	7	7	33	33	0
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	3	15	9	6
Matematika a její aplikace		Matematika	4	3,5	4,5	4	4	20	20	0
Informatika		Velké otázky				1	1	2	2	0
Člověk a jeho svět		Velké otázky	4	4	4	3	3	18	11	7
Umění a kultura	Hudební a výtvarná výchova	Hudba	1	1	1	1	1	5	12	0,5
		Umění	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	7,5		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Pohyb	2	2	2	2	2	10	10	0
Člověk a svět práce		Velké otázky	0,5	0,5	1,5	2,5	2,5	7,5	5	2,5
Celková povinná časová dotace			22	22	24	25	25	118	102	16

Poznámky k učebnímu plánu

Vzdělávací koncept školy Heuréka staví na propojeném učení. Vybrané vzdělávací oblasti RVP ZV vyučujeme prostřednictvím integrovaného předmětu **Velké otázky**. V jeho rámci je plně realizována výuka oblastí **Informatika** a **Člověk a svět práce**.

Z organizačních důvodů používáme někdy zjednodušené označení **Velké otázky / Expedice**. „Expedice“ představují terénní výuku, při které děti propojují nové poznatky s reálnými zkušenostmi. Všechny tyto části tvoří jeden předmět a žáci jsou v něm hodnoceni souhrnně.

Pokud se v jakémkoli dokumentu navazujícím na tento ŠVP (například v rozvrhu nebo plánu expedic) objeví pouze zkrácený název *expedice*, má se vždy za to, že jde o součást předmětu **Velké otázky**.

Úpravy časové dotace

Z disponibilních hodin byla navýšena výuka:

- **Anglického jazyka** o 6 hodin,
- oblasti **Člověk a jeho svět** o 7 hodin,
- oblasti **Člověk a svět práce** o 2,5 hodiny,
- oblasti **Umění a kultura** o 0,5 hodiny.

Navýšení vychází z charakteru našeho kurikula, které je založené na „velkých otázkách“. Tyto otázky vyžadují více času na projekty, bádání, terénní výuku a praktické činnosti, díky nimž žáci lépe porozumí světu kolem sebe.

Rozšiřující program Heuréka+

V souladu s RVP ZV a s důrazem na individuální potřeby žáků, rozvoj klíčových kompetencí a posilování jejich vnitřní motivace zavádíme program **Heuréka+**. Jde o nabídku nepovinných předmětů, které rozšiřují povinnou výuku a podporují zájem i talent jednotlivých žáků.

Program zahrnuje:

- **Expedice+** – badatelsky orientované výjezdy a terénní výuku, kde děti propojují teorii s reálným světem.
- **FIE+** – program zaměřený na rozvoj myšlení, sebereflexe, spolupráce a vytrvalosti při řešení různorodých úkolů.
- **Matematika+** – prostor pro hledání souvislostí, objevování různých řešení, logické uvažování a rozvoj tvořivosti v matematice.

Tabulace učebního plánu pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Předmět	Ročník				Celkem	Minimum	Disponibilní
			6	7	8	9			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	6	5	5	5	21	15	6
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	4	4	4	4	16	12	4
	Další cizí jazyk	Španělština	0	2	2	2	6	6	0
Matematika a její aplikace		Matematika	5	5	5	5	20	15	5
Informatika		Velké otázky	1	1	1	1	4	4	0
Člověk a společnost	Dějepis, Výchova občanství	Velké otázky /expedice	5	5	5	5	20	30	1
Člověk a příroda	Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis		2	3	3	3	11		
Umění a kultura	Hudební a výtvarná výchova	Hudba	1	1	1	1	10	9	1
		Umění	1,5	1,5	1,5	1,5			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova Výchova ke zdraví	Pohyb	2,5	2,5	2,5	2,5	10	10	0
Člověk a svět práce		Velké otázky	1	1	1	1	4	3	1
Celková povinná časová dotace			29	31	31	31	122	104	18

Poznámky k učebnímu plánu

Vzdělávací koncept školy Heuréka realizuje vybrané vzdělávací oblasti RVP ZV prostřednictvím integrovaného předmětu **Velké otázky**. V tomto předmětu je integrována výuka vzdělávací oblasti **Informatiky** v plném rozsahu a oblast **Člověk a svět práce** v plném rozsahu. Dále je částečně integrován obor **Výchova ke zdraví**.

V předmětu Velké otázky používáme z organizačních důvodů (přehlednost a srozumitelnost rozvrhů hodin) dílčí pojmenování: **Velké otázky/expedice**, které se zaměřují na terénní výuku, kde propojujeme poznávání s praktickými zkušenostmi. Hodnocení provádíme souhrnně za předmět Velké otázky.

Obdobně jako na prvním stupni, pokud by v jakýchkoliv dílčích dokumentech navazujících na tento ŠVP (rozvrh hodin, rozpis velkých otázek apod.), případně i v tomto ŠVP samotném, byla použita zkrácená verze „expedice“, má se za to, že se jedná o předmět Velké otázky.

Úpravy časové dotace

Z disponibilních hodin byla časová dotace navýšena:

- 6 hodin u Českého jazyka
- 4 hodiny u Anglického jazyka
- o 5 hodin u Matematiky
- o 1 hodinu u vzdělávací oblasti Člověk a společnost a Člověk a příroda
- o 1 hodinu u vzdělávací oblasti Umění a kultura
- o 1 hodinu Člověk a svět práce,

a to v důsledku charakteru kurikula, které je založené na velkých otázkách, jejichž podstatná část je postavena na očekávaných výstupech z této oblasti.

Rozšiřující program Heuréka+

V souladu s RVP ZV a s cílem naplňovat individuální vzdělávací potřeby žáků, rozvíjet jejich klíčové kompetence a podporovat jejich vnitřní motivaci k učení, může ředitel školy zavést **rozšiřující vzdělávací program Heuréka+**. Program zahrnuje nepovinné předměty, které nabízejí rozšíření povinné výuky:

Expedice+ pro realizaci badatelsky orientovaných výjezdů a terénní výuku.

5. UČEBNÍ OSNOVY

Vyučovací předmět Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk

Vyučovací předmět Český jazyk je na Základní škole Heuréka chápán jako klíčový nástroj porozumění světu, komunikace i vlastního vyjadřování. Výuka směřuje nejen k osvojení technických jazykových dovedností, ale především k rozvoji čtenářství, myšlení, tvořivosti a kultivovaného projevu.

Škola si v oblasti výuky českého jazyka klade zejména tyto cíle:

Čtenářská gramotnost

Vést žáky k plynulému čtení s porozuměním a k vytváření pozitivního a dlouhodobého vztahu ke knihám a čtení. Na druhém stupni je cílem rozvíjet schopnost hlubokého čtení (tzv. *close reading*), tedy porozumění textu v širších souvislostech a schopnost „ponořit se“ do čteného textu.

Gramatika a pravopis

Rozvíjet schopnost pravopisně a formálně správného psaní v rozsahu stanoveném Rámcovým vzdělávacím programem pro první i druhý stupeň základní školy.

Technika čtení a psaní

Vést žáky k plynulému, technicky správnému čtení s porozuměním a k čitelnému, správnému písemnému projevu, a to s respektem k jejich individuálním možnostem a tempu učení.

Tvůrčí psaní

Podporovat žáky v tvorbě obsahově i formálně hodnotných textů, rozvíjet jejich fantazii, tvořivost a radost z psaní, vyprávění a práce s jazykem.

Komunikace a mluvený projev

Rozvíjet schopnost vyjadřovat se přiměřeně dané situaci, volit vhodný jazyk a komunikovat s respektem k sobě i k druhým. Tato oblast je z velké části rozvíjena v integrovaném předmětu **Velké otázky** (např. komunitní kruhy, expedice, diskuse s odborníky, reflexní rozhovory) a je úzce propojena také se ŠVP školní družiny.

Na prvním stupni žáci a učitelé společně pracují s **Mapami učebního pokroku**, které slouží ke sledování a vyhodnocování individuálního rozvoje každého žáka ve všech uvedených oblastech. Tyto mapy rozepisují hlavní cíle do konkrétních dílčích dovedností a kompetencí a pomáhají žákům i učitelům uvědomovat si dosažený pokrok i další vzdělávací kroky.

Učitelé při plánování výuky zohledňují jak posun celé skupiny, tak individuální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků. Škola respektuje rozdílné tempo učení i individuální dispozice dětí a vytváří prostor pro jejich postupný a přirozený rozvoj.

Pro výuku základů čtení a psaní v 1. ročníku využívá škola metodu **Sfumato** spolu s vázaným psacím písmem. V případě obtíží v oblasti čtení nebo psaní, které se mohou týkat zejména přestupujících žáků, umožňuje škola návrat k základům tak, aby žáci mohli stavět na pevných a jistých dovednostech. O

tomto postupu škola vždy informuje rodiče a ve spolupráci s nimi i se žákem stanovuje individuální vzdělávací priority.

Od 4. ročníku klade škola zvýšený důraz na rozvoj hlubokého porozumění textu a aktivní práci s literaturou, zejména prostřednictvím **čtenářských dílen**, které podporují samostatné čtení, přemýšlení o textu a sdílení čtenářských zkušeností.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk

VZDĚLÁVACÍ OBOR: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
1. – 3. ročník		
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči volí vhodné verbální i nonverbální prostředky vyjadřování v běžných školních i mimoškolních situacích na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev, zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	<i>1. ročník</i> Nácvik čtení Čtení: Tiskací velká a malá písmena, psací velká a malá písmena, spojení dvou písmen Čtení s porozuměním Třípísmenná slova, čtyřpísmenná slova, jednoduché věty do tečky Psaní písmen a číslic <i>1. – 3. ročník</i> Vnímavý poslech Srozumitelné ústní vyjadřování (vyjadřování emocí a myšlenek, popis plánu činnosti k probírané velké otázce) Čtení s porozuměním Čtenářské strategie (kladení otázek, shrnování, předvídání, vytváření představ) Písemné vyjadřování (jednoduché vyprávění, záznam myšlenek do portfolia, doplnění ilustrace popiskem) Vypravování	OSV – všechny tematické okruhy
4. – 5. ročník		
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Text jako zdroj informací	OSV – všechny tematické okruhy

rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	Kritické hodnocení informací Čtenářské strategie Mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Manipulace Psaný projev dle komunikačního záměru (informovat, přesvědčit) Tvůrčí psaní	MV – všechny tematické okruhy
6. – 9. ročník		
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Čtení Naslouchání Mluvený projev Písemný projev	OSV – všechny tematické okruhy MV – všechny tematické okruhy

využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
1. – 3. ročník		
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná porovnává a třídí slova podle zobecněného významu: děj, věc, okolnost, vlastnost rozlišuje slovní druhy v základním tvaru užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Svět slov (význam slov, třídění slov, hrátky se slovy, slovní druhy) Věta a souvětí, spojky a spojovací výrazy Gramatická správnost psaného textu se zaměřením na psaní y/i, ě/je a velkých písmen Správná výslovnost při čtení i v komunikaci	Osobnostní a sociální výchova Komunikace
4. – 5. ročník		
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova víceznačná rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Slovní zásoba Slovní druhy Práce se slovníky Části slova Spisovný a nespisovný jazyk Používání jednoduchých vět a souvětí v psaném projevu Gramaticky správné vyjadřování ústní i písemné	Osobnostní a sociální výchova Komunikace

odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje píše správně i/y po obojetných souhláskách ve slovech zvládá základní příklady syntaktického pravopisu		
6. – 9. ročník		
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba a tvoření slov Tvarosloví Skladba Pravopis Obecné poučení o jazyce	Osobnostní a sociální výchova Komunikace
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
1. – 3. ročník		
čte a přednáší z paměti s vhodným frázováním a tempem literární texty přiměřené věku vyjadřuje své pocity z přečteného textu rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních žánrů pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Čtení literárních textů dle vlastního výběru Záznam dojmů z četby Výběr textů dle kritérií (náročnost, záměr) Základní literární pojmy – (říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník)	Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí

4. – 5. ročník		
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je volně reprodukuje text podle svých schopností tvoří vlastní literární text na dané téma rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Čtení literárních textů dle vlastního výběru Záznam dojmů z četby Tvořivé činnosti s literárním textem Třídění textů Hodnocení textů	Multikulturní výchova Environmentální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
6. – 9. ročník		
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Tvořivé činnosti s literárním textem Způsoby interpretace literárních a jiných děl Základy literární teorie a historie Literární druhy a žánry	Multikulturní výchova Environmentální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Vyučovací předmět Anglický jazyk

Anglický jazyk je na Základní škole Heuréka chápán jako přirozený komunikační nástroj a prostředek poznávání světa. Výuka směřuje k tomu, aby žáci angličtinu aktivně používali, rozuměli jí v různých situacích a postupně si budovali jistotu v mluveném i psaném projevu.

Škola respektuje skutečnost, že žáci vstupují do výuky s velmi rozdílnou jazykovou úrovní, a proto je výuka výrazně individualizovaná. Cílem není jednotný výkon všech žáků, ale maximální rozvoj jazykového potenciálu každého z nich. Angličtina je zároveň přirozeně propojena s dalšími předměty, projekty a velkými otázkami.

Charakteristika vyučovacího předmětu

V rámci vyučovacího předmětu Anglický jazyk si škola klade zejména následující cíle:

Poslech s porozuměním

Na prvním stupni žák rozumí běžným instrukcím učitele v anglickém jazyce, jednoduchým větám a krátkým poslechovým textům, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Na druhém stupni žák rozumí mluvenému neodbornému projevu v běžných situacích bez nutnosti výrazné podpory.

Mluvení

Žák je schopen aktivně se zapojit do rozhovoru v anglickém jazyce, sdělovat základní informace a klást otázky.

Na druhém stupni hovoří plynuleji o složitějších tématech, která jsou mu obsahově známá z rodného jazyka, pohotově reaguje v rozhovoru a dokáže navazovat na myšlenky druhých.

Čtení s porozuměním

Na prvním stupni žák rozumí jednoduchým psaným textům z běžného života, zejména pokud jsou doplněny obrazovou podporou, a dokáže v nich vyhledat konkrétní informace. Na druhém stupni žák čte složitější autentické texty z běžného života s plným porozuměním.

Psaní

Na prvním stupni žák píše krátké texty s použitím jednoduchých vět a slovních spojení k tématům, která jsou mu blízká, zvládá vyplnit základní osobní údaje a napsat jednoduchý dopis nebo e-mail. Na druhém stupni žák vytváří delší a obsahově hodnotné texty, a to jak v oblasti beletrie (fiction), tak odbornějších či informativních textů (non-fiction).

Vzdělávací obsah je částečně individualizován v závislosti na jazykové úrovni konkrétní skupiny i jednotlivých žáků. Škola respektuje, že vstupní i průběžná úroveň angličtiny se může mezi žáky výrazně lišit, a proto umožňuje práci ve skupinách odpovídajících jazykovým schopnostem žáků, případně i napříč ročníky (v rámci organizačních možností školy).

Žákům, kteří dosáhli požadovaných výstupů již před nástupem do ZŠ Heuréka (například díky docházce do anglické mateřské školy nebo intenzivní jazykové výuce), škola umožňuje další jazykový rozvoj nad rámec základních očekávaných výstupů.

Učitelé ve svých přípravách reagují jak na učební posun celé skupiny, tak na individuální pokrok jednotlivých žáků. Tempo výuky a volba metod odpovídají aktuálním potřebám žáků a podporují jejich aktivní používání jazyka.

Podrobnější strategie výuky anglického jazyka v síti škol Heuréka jsou popsány v samostatném dokumentu, který je průběžně aktualizován učiteli anglického jazyka napříč školami v síti.

Žáci na konci 9. ročníku obvykle dosahují jazykové úrovně B1 až C1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, výjimečně až úrovně C2.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk

VZDĚLÁVACÍ OBOR: ANGLICKÝ JAZYK		PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
1. – 3. ročník		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal rozumí jednoduchému krátkému psanému textu, pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu přiradí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Porozumění základním pokynům Porozumění v jednoduchých komunikačních situacích založených na velkých otázkách a běžném životě Vyjadřování v jednoduchých komunikačních situacích založených na velkých otázkách a osobním životě Čtení s porozuměním textů přiměřené náročnosti Tvorba jednoduchých psaných textů vztahujících se k velkým otázkám a osobnímu životu	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj; Komunikace, Poznávání lidí Multikulturní výchova – Lidské vztahy; Multikulturalita Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímají
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
4. – 5. ročník		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Porozumění složitějším pokynům Porozumění ve složitějších komunikačních situacích založených na velkých otázkách	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj; Komunikace, Poznávání lidí Multikulturní výchova – Lidské vztahy; Multikulturalita Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola

		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímají
6. – 9. ročník		
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Tematické okruhy: Domov, rodina, bydlení, škola Volný čas, kultura, sport Péče o zdraví Pocity a nálady Stravovací návyky Počasí Příroda a město Nákupy a móda Společnost a její problémy Volba povolání Moderní technologie a média Cestování Reálie zemí příslušných jazykových oblastí	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj; Komunikace, Poznávání lidí Multikulturní výchova – Lidské vztahy; Multikulturalita Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímají
MLUVENÍ		
4. – 5. ročník		
zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Vyjadřování v složitějších komunikačních situacích založených na velkých otázkách	
6. – 9. ročník		
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace Rozvíjení používání gramatických jevů k	

	realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
4. – 5. ročník		
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Čtení s porozuměním textů přiměřené náročnosti	
6. – 9. ročník		
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím Práce se slovníkem	
PSANÍ		
4. – 5. ročník		
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života je schopen vyplnit osobní údaje do formuláře	Tvorba složitějších psaných textů vztahujících se k velkým otázkám	
6. – 9. ročník		
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	

Vyučovací předmět Španělský jazyk

Další cizí jazyk je na Základní škole Heuréka vyučován od 7. ročníku, konkrétně ve formě výuky španělského jazyka. Smyslem tohoto předmětu je seznámit žáky se základy dalšího cizího jazyka a umožnit jim praktické využití jazyka v běžných životních situacích, zejména při cestování a jednoduché komunikaci v zahraničí.

Výuka je zaměřena především na rozvoj řečových dovedností, porozumění a odvahu jazyk aktivně používat. Důraz je kladen na smysluplnou komunikaci, nikoli na dokonalou jazykovou přesnost. Cílovou úrovní je dosažení jazykové úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Další cizí jazyk navazuje na zkušenosti žáků s učením anglického jazyka a rozvíjí jejich jazykové strategie, cit pro jazyk a kulturní povědomí. Žáci jsou vedeni k tomu, aby nový jazyk vnímali jako přirozený nástroj komunikace a prostředek poznávání jiných kultur.

Výuka probíhá v bezpečném a podporujícím prostředí, které žáky povzbuzuje k mluvení bez obav z chyb. Chyba je chápána jako přirozená součást procesu učení.

Výuka dalšího cizího jazyka je založena na aktivním zapojení žáků, práci s autentickými nebo jim blízkými materiály a propojení jazyka s reálnými situacemi. Učitelé využívají různé formy práce (párovou a skupinovou práci, dialogy, hry, poslechy, krátké projekty), aby podpořili motivaci žáků a jejich chuť jazyk používat.

Výuka respektuje individuální tempo učení žáků a podporuje jejich sebedůvěru v jazykovém projevu.

V rámci vyučovacího předmětu si škola klade zejména následující cíle v jednotlivých jazykových dovednostech:

Poslech s porozuměním

Žák rozumí běžným pokynům a instrukcím učitele, jednoduchým větám a základním poslechovým textům vztahujícím se k probíraným tématům.

Mluvení

Žák je schopen aktivně se zapojit do jednoduché komunikace v cizím jazyce, reagovat na otázky, klást základní otázky a sdělovat jednoduché informace o sobě a svém okolí. Učí se používat jazyk v praktických situacích každodenního života.

Čtení s porozuměním

Žák rozumí jednoduchým psaným textům z běžného života (např. krátkým zprávám, oznámením, popisům, jednoduchým článkům) a dokáže v textu vyhledat konkrétní informace.

Psaní

Žák je schopen napsat krátký, jednoduchý text s využitím základní slovní zásoby a jednoduchých vět. Zvládá vyplnit základní osobní údaje do formuláře a napsat jednoduchý dopis nebo e-mail k tématům, která jsou mu blízká.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Španělský jazyk

VZDĚLÁVACÍ OBOR: DALŠÍ CIZÍ JAZYK		PŘEDMĚT: ŠPANĚLSKÝ JAZYK
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
7. – 9. ročník		
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Tematické okruhy: domov, rodina, škola, volný čas, povolání lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy obec, dopravní prostředky kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) zvířata, příroda, počasí realie zemí příslušných jazykových oblastí	Multikulturní výchova – Lidské vztahy; Multikulturalita Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímají
MLUVENÍ		
7. – 9. ročník		
zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
7. – 9. ročník		
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	
PSANÍ		
7. – 9. ročník		
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	

Vyučovací předmět Matematika

Výuka matematiky v Základní škole Heuréka je zaměřena na rozvoj matematického a logického myšlení, hluboké porozumění matematickým konceptům a schopnost řešit problémy smysluplným způsobem. Matematiku chápeme jako nástroj porozumění světu, nikoli pouze jako soubor postupů a výpočtů.

Výuka je silně individualizovaná – respektujeme, že rozdíly mezi žáky v matematice mohou být výrazné. Každý žák postupuje vlastním tempem, je podporován v oblasti svého rozvoje a je veden k tomu, aby se nebál výzev a chyb, které vnímáme jako přirozenou součást učení.

Charakteristika vyučovacího předmětu

V rámci vyučovacího předmětu matematika si škola klade zejména tyto cíle:

Rozvoj řešení problémů

Žáci jsou systematicky podporováni v budování matematického a logického myšlení prostřednictvím řešení problémů. Úlohy odpovídají věku žáků, zároveň však reflektují jejich individuální úroveň. Škola vychází ze skutečnosti, že rozdíly mezi žáky v matematice mohou dosahovat i několika ročníků, a reaguje na ně individualizací výuky, gradovanými úlohami a v odůvodněných případech i věkovou prostupností mezi ročníky. Při prostupnosti škola vždy zohledňuje nejen matematickou úroveň, ale i sociální zralost žáka.

Konceptuální porozumění

Cílem není mechanické počítání, ale hluboké porozumění matematickým pojmům, vztahům a zákonitostem a jejich vzájemné provázanosti.

Procedurální dovednosti

Žáci si osvojují matematické postupy a algoritmy v rozsahu odpovídajícím požadavkům RVP, a to vždy v návaznosti na porozumění danému konceptu.

Matematická komunikace

Velký důraz klademe na schopnost žáků své matematické myšlenky vysvětlovat, obhajovat zvolený postup, diskutovat o řešení a reagovat na strategie ostatních.

Používané přístupy a metody

Na prvním i druhém stupni škola kombinuje více ověřených přístupů k výuce matematiky, které se vzájemně doplňují:

- Hejného matematiku jako základní výukový rámec
- singapurský model CPA (Concrete – Pictorial – Abstract)
- Montessori a další manipulační pomůcky podporující objevování matematických zákonitostí
- pomůcky vlastní výroby zaměřené na procvičení a upevnění postupů

Učitelé nejsou vázáni striktním postupem jedné metody. Volba konkrétního přístupu vždy vychází z potřeb dané skupiny nebo jednotlivých žáků.

Součástí výuky je rozvoj tzv. **kooperativní matematiky** – žáci se učí spolupracovat při řešení problémů, diskutovat o matematických postupech, formulovat domněnky a obhajovat svá tvrzení.

Velký důraz klademe na **zviditelňování matematického myšlení** – tedy na to, aby bylo zřejmé nejen správné řešení, ale i cesta, která k němu vedla. Žáci jsou vedeni k pojmenovávání svých strategií a úvah.

Významnou roli hraje podpora **růstového nastavení mysli (Growth Mindset)**. Žáci jsou povzbuzováni k tomu, aby si vybírali úlohy, které se pohybují na hranici jejich aktuálních znalostí a dovedností. Chyba je chápána jako přirozená součást učení a příležitost k dalšímu rozvoji, nikoli jako selhání.

Individualizace výuky a hodnocení

Žáci a učitelé společně pracují s **Mapami učebního pokroku**, které slouží ke sledování a vyhodnocování posunu každého žáka v jednotlivých matematických kompetencích. Na jejich základě učitelé plánují výuku a reagují jak na potřeby celé skupiny, tak na individuální potřeby jednotlivců.

Škola respektuje individuální dispozice žáků a tempo jejich učení. Výuka je postavena na gradovaných úlohách, které umožňují každému žákovi zažít úspěch a zároveň se dále rozvíjet.

V odůvodněných a spíše výjimečných případech škola umožňuje:

- prostupnost mezi ročníky,
- práci ve smíšených skupinách, pokud to organizační podmínky umožňují a je to v nejlepším zájmu žáka.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika

VZDĚLÁVACÍ OBOR: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		PŘEDMĚT: MATEMATIKA
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE (ČÍSLO A PROMĚNNÁ pro 6. - 9. r.)		
1. – 3. ročník		
používá přirozená čísla k modelování reálných situací počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Matematika kolem nás Práce s přirozenými čísly v oboru do 1 000 Početní operace Sčítání, odčítání, násobení, dělení Porovnávání čísel Číselná osa Řešení a tvoření slovních úloh Jev náhody Zlomky	

4. – 5. ročník		
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty porozumí významu znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Početní operace v oboru racionálních čísel Dělení dvouciferným a trojciferným číslem Práce se zlomky Práce s desetinnými čísly Práce se zápornými čísly Procenta Pojem parametr	
6. – 9. ročník		
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Dělitelnost přirozených čísel Celá čísla Desetinná čísla, zlomky Poměr Procenta Mocniny a odmocniny Výrazy Rovnice	

analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
1. – 3. ročník		
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času popisuje jednoduché závislosti z praktického života doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Matematika pro praktický život Hodiny, čtení času z hodin, ciferník Orientace v kalendáři Den, týden, měsíc, rok Ikona, šipka, tabulka, graf, soubor dat, schéma Statistický soubor Rozpoznání obecných jevů z kombinatoriky, pravděpodobnosti, statistiky, z pravidelností a závislostí	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
4. – 5. ročník		
vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Práce s daty a hledání závislostí Jednotky času, jejich převádění Písemné algoritmy ve složitějších vazbách Statistika – sběr dat, jejich základní zpracování Kombinatorické a pravděpodobnostní situace	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
6. – 9. ročník		
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Závislosti a data Funkce	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
4. – 5. ročník		
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Řešení nestandardních matematických úloh	Osobnostní a sociální výchova – Kreativita

		Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Rozvoj schopností poznávání
6. – 9. ročník		
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční geometrické úlohy	Osobnostní a sociální výchova – Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Rozvoj schopností poznávání
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
1. – 3. ročník		
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Základních útvary v rovině a prostoru Slovní vyjádření prostorové situace Práce s krychlovými stavbami Představa čtverce, trojúhelníku, obdélníku, čtyřúhelníky, kružnice, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel, koule 2D – síť krychle Pojmy vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, střed, obvod, povrch, obsah, objem a vlastnosti Rýsování rovinných útvarů Kolmost, rovnoběžnost	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
4. – 5. ročník		
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran sestrojí rovnoběžky a kolmice určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Práce se základními útvary v rovině a prostoru Rotační těleso Úhly Kolmost, rovnoběžnost, shodnost, podobnost, posunutí, otočení 2D a 3D jednoduché konstrukce	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Osová a bodová souměrnost Geometrický jazyk	
6. – 9. ročník		
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku charakterizuje a třídí základní rovinné útvary určuje velikost úhlu měřením a výpočtem odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh načrtne a sestrojí rovinné útvary užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a vypočítá objem a povrch těles načrtne a sestrojí síť základních těles načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Rovinné útvary Metrické vlastnosti v rovině Prostorové útvary Konstrukční úlohy	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

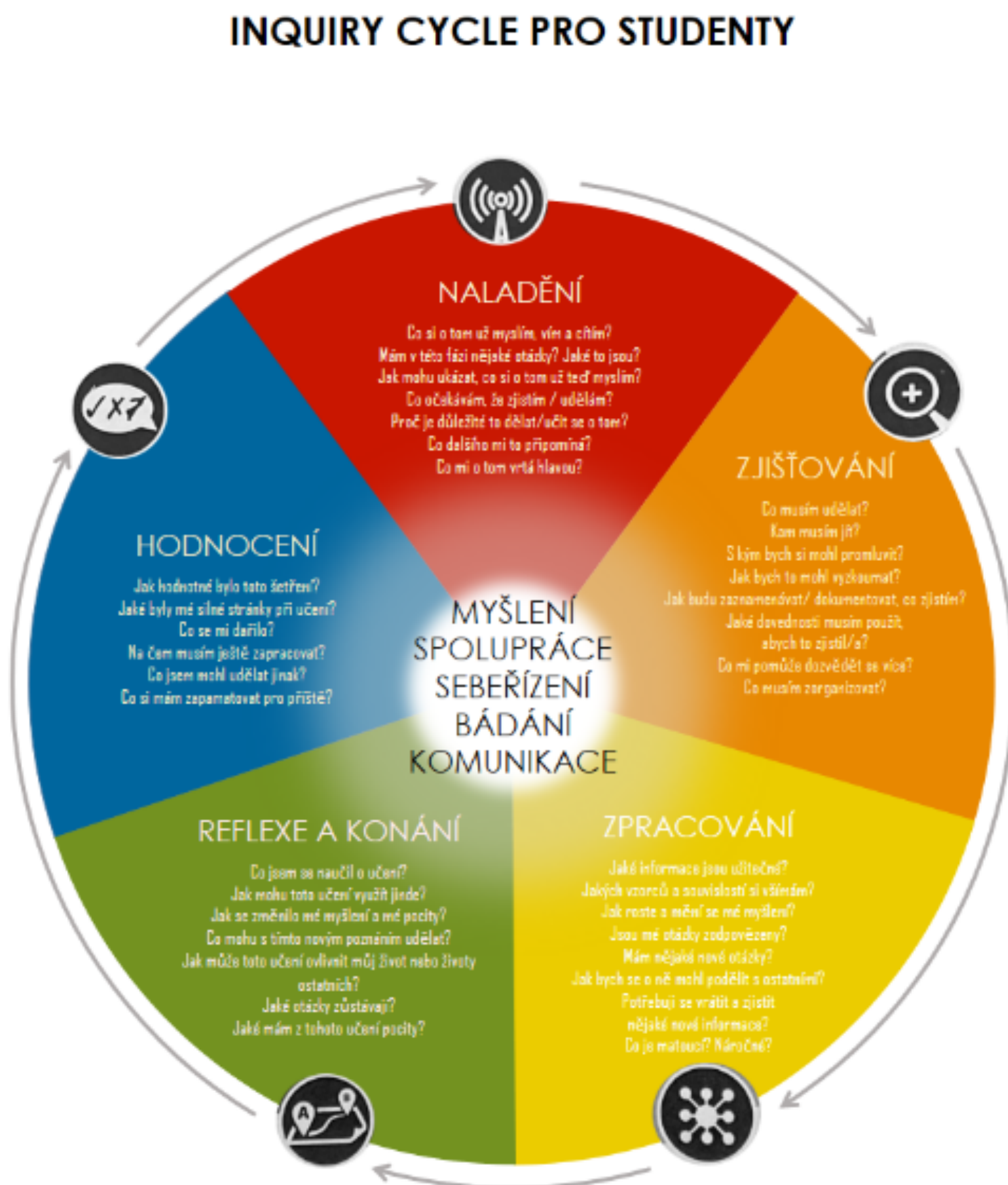
Vyučovací předmět Velké otázky

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Velké otázky je integrovaným předmětem, který je vytvořen ze všech vzdělávacích oborů a průřezových témat předepsaných v rámci RVP ZV pro první a druhý stupeň ZŠ. Naplňování očekávaných výstupů všech vzdělávacích oborů se prolíná všemi částmi vyučovacího předmětu.

1. Inquiry Cycle v rámci Velkých otázek

Škola používá Inquiry Cycle tak, jak je popsán Kath Murdoch v knize Power of Inquiry (schéma viz výše). Pro záky škola používá zjednodušené schéma:

Zdroj: Kath Murdoch, Power of Inquiry, 2015

Žáci se učí sbírat primární data, třídit, zpracovat a analyzovat je a se zjištěnými závěry dále pracovat:

- realizovat smysluplný projekt s reálným a užitečným výstupem
- vydat publikaci, knihu
- uspořádat výstavu, konferenci apod.

Cílem je tedy celkový kompetenční rozvoj žáka dle následujícího modelu:

Systém velkých otázek je zároveň navržen zvlášť pro první a zvlášť pro druhý stupeň formou spirály tak, aby byly pokryty výstupy učení požadované RVP. Jedná se o živý, každoročně se zdokonalující a vyvíjející systém, který je zaznamenán v externích dokumentech.

Třebaže velké otázky máme předem definované tak, aby pokryly všechny očekávané výstupy, jejich přesná formulace je proměnlivá, neboť usilujeme o to, aby do procesu jejich formulování byli zapojeni samotní žáci, případně aby jejich volba, ač učiněná pedagogem, odpovídala aktuálním potřebám dané třídy či skupiny (viz Kath Murdoch, Power of Inquiry, 2015 – popis fáze TuningIn).

Tento postup je v souladu s principy Inquiry-Based Learning i s principy Lifeworthy Learning (David Perkins, Future Wise: Educating Our Children for a Changing World, 2014).

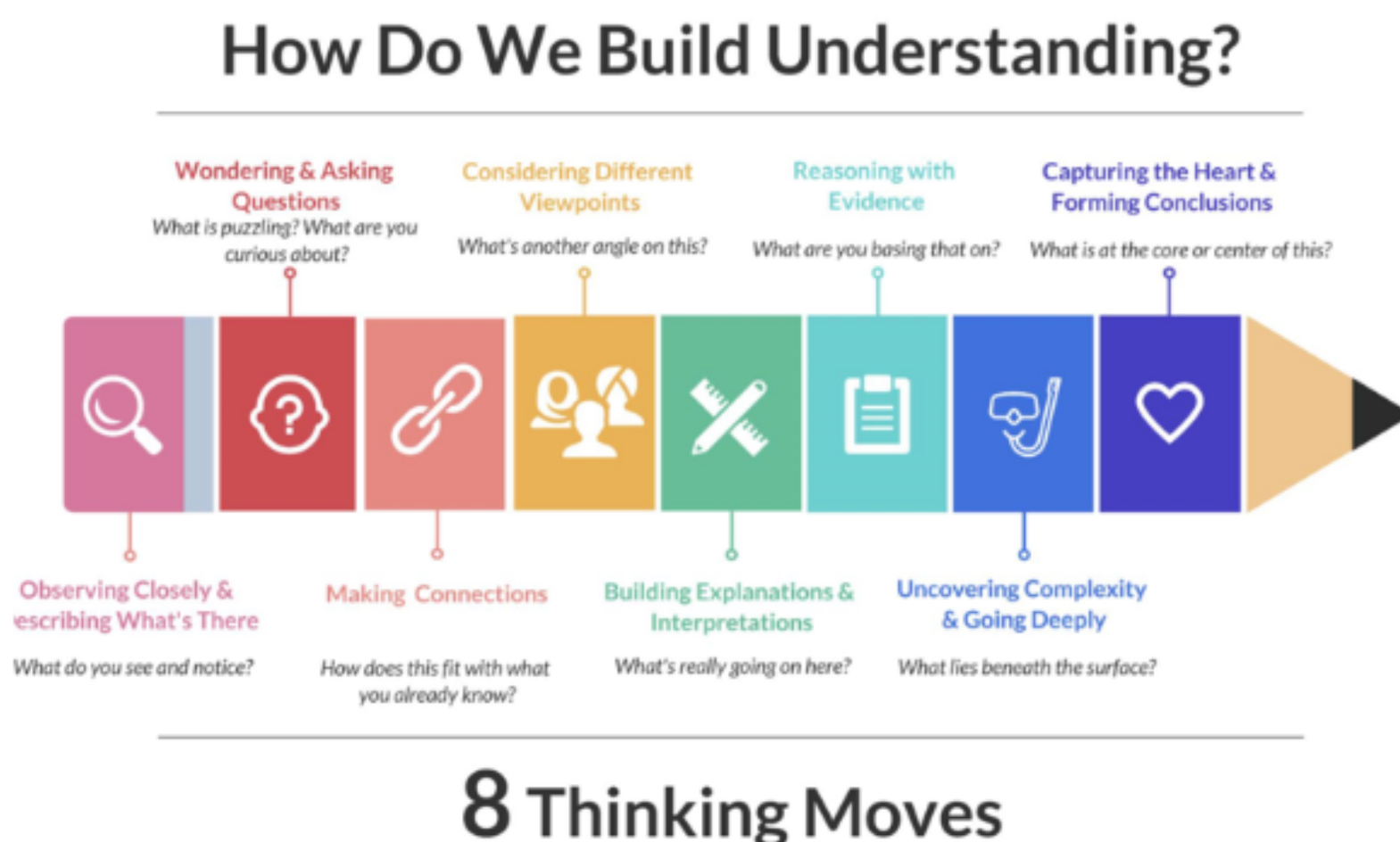
Škola čerpá zkušenosti ze zahraničí (Units of Inquiry – IB program, Phenomenon-Based Learning – Finsko apod.).

Velké otázky se učí zpravidla v blocích dlouhých 60 až 90 minut. Vzdělávací proces i poznávání nejsou statické, nýbrž se v průběhu Inquiry Cyclu vyvíjí a proměňují.

Kromě toho usilujeme o posílení zodpovědnosti žáků za vlastní učení. Každou z velkých otázek žáci zkoumají do hloubky a po delší dobu, cca 5–7 týdnů. V průběhu práce na projektech postavených na velkých otázkách žáci pracují jak samostatně, tak i ve skupinách.

Důležitou součástí předmětu Velké otázky je rozvoj myšlení. Jedním z hlavních nástrojů, který škola využívá, je koncept Visible Thinking (Mark Church, Karin Morrison, Ron Ritchhart; Making Thinking Visible - How to Promote Engagement, Understanding and Independence for All Learners, 2011) a jednotlivé myšlenkové cesty (Thinking Routines) vedoucí k rozvoji myšlení žáků:

2. Konzultace

Škola může v rámci předmětu Velké otázky zařadit sekci Konzultace. Během nich mají žáci možnost volby, možnost pracovat na svých projektech či jiných vzdělávacích potřebách i možnost konzultovat své cíle a reflektovat jejich naplnění s učitelem, případně svůj učební pokrok zaznamenat do Mapy učebního pokroku do digitálního portfolia či jiných způsobem.

3. Expedice

Škola zařazuje do rozvrhu všech ročníků tzv. Expedice. Ty probíhají jednou za 14 dní a tematicky odpovídají dané velké otázce. Cílem expedic je zejména:

- propojení dané velké otázky s praxí
- získání nových podnětů od odborníků, kteří se danou oblastí zabývají profesionálně
- osvojení si nových praktických dovedností, včetně přístupu k technice a vybavení, které není ve škole běžně dostupná
- realizace výzkumu, sběr primárních dat
- realizace projektu v terénu

Propojení vzdělávacích oblastí

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Člověk a svět práce, Výchova ke zdraví a Informatika jsou rozpracované do jednotlivých velkých otázek a respektují kognitivní vývoj žáků.

V rámci předmětu Velké otázky jsou dále rozvíjeny následující vzdělávací oblasti a vzdělávací obory:

- Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace / Český jazyk: v komunitním kruhu žáci rozvíjejí zejména oblast komunikace, v práci na projektech a velkých otázkách žáci rozvíjejí mimo jiné schopnost čtení s porozuměním a psaní (například Velká otázka Proč lidé píšou knihy?)
- Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace / Anglický jazyk: žáci přirozeně, pokud je to obsahově vhodné, pracují s anglickými zdroji (například videi, texty apod.).
- Matematika a její aplikace: žáci aplikují matematické dovednosti v přirozených situacích.
- Informatika: žáci při práci na projektech a velkých otázkách přirozeně, prostřednictvím tvoření a experimentování, rozvíjejí své informatické myšlení a poznávají principy fungování digitálních technologií.
- Člověk a svět práce: žáci při realizaci projektů tvoří fyzické výstupy a osvojují si tak základní kompetence v této vzdělávací oblasti, a to jak tradiční, tak moderní s podporou ICT.
- Člověk a příroda: Žáci v rámci Velkých otázek objevují (zejména formou badatelské výuky) přírodní zákonitosti.
- Umění a kultura: žáci tvoří výstupy, které mají často výtvarný charakter, v rámci expedic žáci navštěvují výstavy, galerie.
- Člověk a zdraví: přirozený pohyb je součástí terénní výuky – expedic, stejně tak přirozené pohybové aktivity v rámci předmětu Velké otázky, které se odehrávají z převážné části venku.

Výše uvedené učivo slouží jako přirozený obsah při rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Učivo vnímáme jako intelektuální a obsahový zdroj podnětů potřebných pro rozvoj kompetencí. Hlavní důraz klademe na rozvoj kompetencí. Učitel má možnost učivo vybírat, zejména v podobě velkých otázek tak, aby nejlépe podporovalo rozvoj kompetencí. Podrobnější plán učiva škola zpracovává a aktualizuje v podobě tematické spirály, viz příloha. Aktualizace přílohy se nepovažuje za změnu ŠVP.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Velké otázky

VZDĚLÁVACÍ OBOR: ČLOVĚK A JEHO SVĚT		PŘEDMĚT: VELKÉ OTÁZKY
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
1. – 3. ročník		
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Místo, kde žijeme – naše obec a její nejbližší okolí Mapy a plánky Proměny přírody v okolí v průběhu roku Výpravy do přírody v okolí školy – pozorování přírody a jejích proměn	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola, Formy participace občanů na politickém životě
4. – 5. ročník		
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Místo, kde žijeme, a naše okolí, jeho proměny a náš možný vliv na něj	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola,

určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	Evropa a svět očima cestovatele, návštěvníka Poznávání jiných zemí a jiných kultur Stát, jeho struktura a význam	Formy participace občanů na politickém životě Výchova k myšlení v evropských a glob. souvislostech – všechny okruhy Multikulturní výchova – všechny okruhy Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
LIDÉ KOLEM NÁS		
1. – 3. ročník		
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, k jejich přednostem i nedostatkům odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Rodina, vztahy v rodině Vztahy a role jednotlivců ve skupině vrstevníků Různá zaměstnání a jejich význam pro společnost	Osobnostní a sociální výchova – všechny okruhy
4. – 5. ročník		
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat orientuje se v základních formách vlastnictví používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Vztahy mezi lidmi, jejich zákonitosti, proměny a naše zkušenosti s nimi Respekt a tolerance Spravedlnost Svět peněz	Multikulturní výchova – Kulturní diference, Lidské vztahy Výchova demokratického občana – všechny okruhy
LIDÉ A ČAS		
1. – 3. ročník		
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě	Čas, jeho měření a zaznamenávání	

rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí na příkladech porovnává minulost a současnost	Kalendář, jeho význam a druhy Proměny místa v čase Rozdíly ve způsobu života v minulosti a současnosti	
4. – 5. ročník		
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Čas a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky	
ROZMANITOSTI PŘÍRODY		
1. – 3. ročník		
pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Počasí, pozorování, jeho proměny a souvislosti těchto proměn Ekosystém místa, kde žijí Pokusy a experimenty s běžně dostupnými látkami	Environmentální výchova – všechny okruhy
4. – 5. ročník		
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Živá a neživá příroda Země a vesmír Den a noc, střídání ročních období Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Rostliny, živočichové, houby, horniny a jejich výskyt v našem okolí Pokusy a experimenty s běžně dostupnými látkami	Environmentální výchova – všechny okruhy

zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat, nebo poškozovat založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokus		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
1. – 3. ročník		
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu jedná tak, aby neohrožoval zdraví své i druhých, chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Zdravý životní styl, tělesné a duševní zdraví Bezpečné chování ve škole, v obci i v přírodě Mimořádné události a zásady chování	Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena
4. – 5. ročník		
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před jeho narozením a po něm účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb a s ohledem na oprávněné nároky jiných osob uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Lidské tělo, jeho základní anatomie a funkce Fyzická i duševní hygiena Bezpečné chování ve škole, v obci, v přírodě a v neznámém prostředí Závislosti, jak je rozpoznat ve svém okolí, předcházet jim a jednat s lidmi závislými První pomoc	Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena

uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou		
rozpozná zranění ohrožující život; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc		

VZDĚLÁVACÍ OBOR: DĚJEPIS (6. – 9. ROČNÍK)		PŘEDMĚT: VELKÉ OTÁZKY
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČLOVĚK V DĚJINÁCH		
uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny Historický čas a prostor	Výchova k občanství – všechna témata Multikulturní výchova – všechna témata Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI		
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Člověk a lidská společnost v pravěku	
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY		
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz Antické Řecko a Řím Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA		
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Nový etnický obraz Evropy Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Islám a islámské říše ovlivňující Evropu Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost	
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY		
vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou Zámořské objevy a počátky dobývání světa Český stát a velmoci v 15. – 18. století Barokní kultura a osvícenství	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI		
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a význam kolonií vymezí	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa Revoluce 19. století Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka Národní hnutí velkých a malých národů; utváření	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	novodobého českého národa Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů Politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva Kulturní rozrůzněnost doby Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	
MODERNÍ DOBA		
na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě Vznik Československa, jeho hospodářsko – politický vývoj, sociální a národnostní problémy Mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech Totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět Druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války	
ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT		
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce posoudí postavení rozvojových zemí	Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření	

prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	
--	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ (6. – 9- ROČNÍK)		PŘEDMĚT: VELKÉ OTÁZKY
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Naše škola Naše obec, region, kraj Naše vlast Vztahy mezi lidmi Zásady lidského soužití	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
ČLOVĚK JAKO JEDINEC		
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Podobnost a odlišnost lidí Vnitřní svět člověka Osobní rozvoj	Osobnostní a sociální výchova – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy

kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru		
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ		
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	Majetek, vlastnictví Peníze Hospodaření Banky a jejich služby Principy tržního hospodářství	
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO		
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak	Právní základy státu Státní správa a samospráva Principy demokracie Lidská práva Právo v každodenním životě Právní řád České republiky	Výchova demokratického občana – všechna témata

mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Protiprávní jednání	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT		
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Evropská integrace Globalizace	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – všechna témata

VZDĚLÁVACÍ OBOR: FYZIKA (6. – 9. ROČNÍK)		PŘEDMĚT: VELKÉ OTÁZKY
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
LÁTKY A TĚLESA		
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Měřené veličiny Skupenství látek	

POHYB TĚLES, SÍLY		
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu, využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Pohyby těles Gravitační pole a gravitační síla Tlaková síla a tlak Třecí síla Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů	
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN		
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení problémů konkrétních praktických problémů	Pascalův zákon Hydrostatický a atmosférický tlak Archimédův zákon	
ENERGIE		
využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Formy energie Přeměny skupenství Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	
ZVUKOVÉ DĚJE		
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Vlastnosti zvuku	
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE		
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této	Elektrický obvod Elektrické a magnetické pole Vlastnosti světla	

skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami		
VESMÍR		
objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Sluneční soustava	

VZDĚLÁVACÍ OBOR: PŘÍRODOPIS (6. – 9. ROČNÍK)		PŘEDMĚT: VELKÉ OTÁZKY
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA		
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti uvede příklady dědičnosti v praktickém životě uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam Dědičnost a proměnlivost organismů Viry a bakterie	Environmentální výchova – Základní podmínky života
BIOLOGIE HUB		
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Houby bez plodnic Houby s plodnicemi Lišejníky	
BIOLOGIE ROSTLIN		
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Anatomie a morfologie rostlin Fyziologie rostlin Systém rostlin Význam rostlin a jejich ochrana	Environmentální výchova – Ekosystémy
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ		
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla Vývoj, vývin a systém živočichů Rozšíření, význam a ochrana živočichů Projevy chování živočichů	Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí

zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy		
BIOLOGIE ČLOVĚKA		
určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Fylogeneze a ontogeneze člověka Anatomie a fyziologie Nemoci, úrazy a prevence	
NEŽIVÁ PŘÍRODA		
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody uveče význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi, charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími	Země Nerosty a horniny Vnější a vnitřní geologické procesy Půdy Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi Podnebí a počasí ve vztahu k životu Mimořádné události způsobené přírodními vlivy	Environmentální výchova – Ekosystémy
ZÁKLADY EKOLOGIE		
uveče příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi živočichy na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam uveče příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	Organismy a prostředí Ochrana přírody a životního prostředí	Environmentální výchova – všechna témata
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY		
aplikuje praktické metody poznávání přírody	Praktické metody poznávání přírody	

VZDĚLÁVACÍ OBOR: ZEMĚPIS (6. – 9. ROČNÍK)		PŘEDMĚT: VELKÉ OTÁZKY
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE		
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Komunikační geografický a kartografický jazyk Geografická kartografie a topografie	
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ		
prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Země jako vesmírné těleso Krajinná sféra Systém přírodní sféry na planetární úrovni Systém přírodní sféry na regionální úrovni	
REGIONY SVĚTA		
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Světadíly, oceány, makroregiony světa Modelové regiony světa	Multikulturní výchova – Multikulturalita
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ		
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	Obyvatelstvo světa Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy Světové hospodářství Regionální společenské, politické a hospodářské útvary	Multikulturní výchova – Princip sociálního smíru a solidarity

porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech		
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ		
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Krajina Vztah přírody a společnosti	Environmentální výchovy – Ekosystémy
ČESKÁ REPUBLIKA		
vymezení a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Místní region Česká republika Regiony České republiky	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE		
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	

VZDĚLÁVACÍ OBOR: CHEMIE (6. – 9. ROČNÍK)		PŘEDMĚT: VELKÉ OTÁZKY
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POZOROVÁNÍ, POKUSY A BEZPEČNOST PRÁCE		
určí společné a rozdílné vlastnosti látek pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Vlastnosti látek Zásady bezpečné práce Nebezpečné látky a přípravky	
SMĚSI		
rozlišuje směsi a chemické látky vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	Směsi Voda Vzduch	Environmentální výchova – Základní podmínky života
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY		
používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Částicové složení látek Prvky Chemické sloučeniny	
CHEMICKÉ REAKCE		
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Chemické reakce Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí	
ANORGANICKÉ SLOUČENINY		
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Oxidy Kyseliny a hydroxidy Solí kyslíkaté a nekyslíkaté	
ORGANICKÉ SLOUČENINY		
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Uhlovodíky Paliva Deriváty uhlovodíků Přírodní látky	

rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů		
CHEMIE A SPOLEČNOST		
zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Chemický průmysl v ČR a průmyslová hnojiva Tepelně zpracovávané materiály Plasty a syntetická vlákna Detergenty, pesticidy a insekticidy Hořlaviny Léčiva a návykové látky	Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí

VZDĚLÁVACÍ OBOR: INFORMATIKA		PŘEDMĚT: VELKÉ OTÁZKY
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		
4. – 5. ročník		
uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat popíše konkrétní situaci, co k ní ví, a znázorní ji vyčte informace z daného modelu	Data a informace – sběr dat a záznam dat; hodnocení dat a vyvozování závěrů (pozorování, dotazník, průzkum) Kódování a přenos dat (značky, piktogramy) Modelování (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky)	
6. – 9. ročník		
získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k	Data, informace (kompletnost dat, chyby při interpretaci) Kódování a přenos dat (standardizované kódy a jejich limity, bit, bajt, jednoduché šifry a jejich limity)	

řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	Modelování (schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, grafové úlohy)	
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
4. – 5. ročník		
sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Řešení problému krokováním (postup, jeho jednotlivé kroky, opakování, algoritmus) Programování v blokově orientovaném programovacím prostředí (např. Scratch, Code.org, Umíme programovat) Kontrola řešení (nalezení chyby a oprava kódu)	
6. – 9. ročník		
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Algoritmizace (tvorba, zápis a přizpůsobení problému) Programování (blokově orientovaný programovací jazyk) Kontrola (ověření algoritmu, programu, nalezení chyby) Tvorba digitálního obsahu (příběhy, hry, simulace, roboti) Etika programátora	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
4. – 5. ročník		
v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná a nečíselná data	Systémy Práce se strukturovanými daty	
6. – 9. ročník		
vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a	Informační systémy (školní informační systém)	

vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Návrh a tvorba evidence dat (struktura tabulky) Hromadné zpracování dat (velké soubory dat)	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
4. – 5. ročník		
najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Hardware a software, digitální zařízení Počítačové sítě, internet Bezpečnost práce s digitálním zařízením, uživatelské účty a hesla	
6. – 9. ročník		
popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru a operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování a přenos vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty nebo zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Hardware a software, operační systémy, správa souborů Počítačové sítě, typy, služby a jejich význam Principy internetu Web – fungování webu Cloudové aplikace Řešení technických problémů Bezpečnost, zabezpečení digitálních zařízení a dat Digitální identita	

VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		PŘEDMĚT: VELKÉ OTÁZKY
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
6. – 9. ročník		
respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví, respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe	Vztahy ve dvojici Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity Dětství, puberta, dospívání Sexuální dospívání a reprodukční zdraví Výživa a zdraví Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví Tělesná a duševní hygiena, denní režim Ochrana před přenosnými chorobami Ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy Stres a jeho vztah ke zdraví Autodestruktivní závislosti Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita Bezpečné chování a komunikace Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví Manipulativní reklama a informace Ochrana člověka za mimořádných událostí Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci Podpora zdraví a její formy Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace činností a chování	Osobnostní a sociální výchova – všechna témata

význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Psychohygiena mezilidské vztahy, komunikace a kooperace	
--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBOR: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		PŘEDMĚT: VELKÉ OTÁZKY
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
1. – 3. ročník		
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy	Tvořivá práce s materiály – dřevo, papír, textil, vlna Návody a jak dle nich postupovat	Osobnostní a sociální výchova – Kreativita
4. – 5. ročník		
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Tvorba výrobků z různých materiálů: dřevo, papír, textil, vlna, drát Řemeslná výroba, její minulost a současnost Řemeslník, podmínky jeho práce, znalosti a dovednosti Tradiční lidová řemesla Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	Osobnostně sociální výchova
6. – 9. ročník		
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Vlastnosti materiálu, užití v praxi	

řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí organizuje a plánuje svoji pracovní činnost užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
1. – 3. ročník		
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci rozumí základním výrazům specifickým pro různé oblasti konstrukční činnosti dodržuje pracovní postup doporučený návodem	Práce s návodem Základní výrazy v návodech Stavebnice, konstrukční hry	
4. – 5. ročník		
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Stavebnice, logické hry Návod, předloha Bezpečnost práce První pomoc a její základní zásady a techniky	
6. – 9. ročník – DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ		
sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Stavebnice, sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
1. – 3. ročník		

provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování pečuje o nenáročné rostliny	Zahrada a její funkce Péče o rostliny Sázení, setí, pletí, zalévání	Environmentální výchova – všechny okruhy
4. – 5. ročník		
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně provádí pěstitelské pokusy a pozorování ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Půda a její zpracování Pěstování rostlin	
6. – 9. ročník – PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTÍ		
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin pěstuje a využívá květiny pro výzdobu používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Základní podmínky pro pěstování Zelenina Okrasné rostliny Ovocné rostliny Léčivé rostliny Koření Chovatelství	Environmentální výchova
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
1. – 3. ročník		
připraví tabuli pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování	Základní vybavení kuchyně Jednoduchá úprava stolu Zásady slušného stolování	
4. – 5. ročník		
orientuje se v základním vybavení připraví samostatně jednoduchý pokrm dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Výběr, nákup a skladování potravin Zdravé vaření Úprava potravin vhodná pro zachování hodnotných látek Pravidla správného stolování	
6. – 9. ročník		

používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Kuchyně Potraviny Příprava pokrmů Úprava stolu a stolování	
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI		
6. – 9. ročník		
provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Finance, provoz a údržba domácnosti Elektrotechnika v domácnosti	
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU		
6. – 9. ročník		
vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	Základní laboratorní postupy a metody Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ		
6. – 9. ročník		
ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	Digitální technologie, počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací Mobilní služby	Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti Osobnostně sociální výchova – Řešení problémů a

pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu		rozhodovací dovednosti
SVĚT PRÁCE		
6. – 9. ročník		
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Trh práce Volba profesní orientace Možnosti vzdělávání Zaměstnání Podnikání	

Vyučovací předmět Umění

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Umění** naplňuje vzdělávací obor **Výtvarná výchova** dle RVP ZV. Jeho cílem je rozvíjet u žáků schopnost **vnímání, interpretace, hodnocení a vlastní tvorby umění**, a to v širokém spektru podob – výtvarných, prostorových, vizuálních i konceptuálních.

Umění je na ZŠ Heuréka chápáno nejen jako oblast estetická, ale především jako **způsob myšlení, poznávání a vyjadřování vztahu ke světu**, sobě samému i společnosti. Výuka podporuje kreativitu, imaginaci, citlivost, schopnost reflektovat vlastní práci i práci druhých a rozvíjí kulturní povědomí žáků.

Naplňování vzdělávacího oboru Výtvarná výchova

Vzdělávací obor Výtvarná výchova je ve škole Heuréka naplňován třemi vzájemně propojenými způsoby:

V samostatném vyučovacím předmětu **Umění** se žáci systematicky věnují výtvarným činnostem a rozvoji dovedností odpovídajících jejich věku a vývojové úrovni. Výuka zahrnuje:

- práci s různými výtvarnými technikami a materiály,
- rozvoj vizuální gramotnosti,
- experimentování, hledání vlastního výrazu,
- reflexi vlastní tvorby i tvorby ostatních,
- seznamování se s vybranými uměleckými díly, směry a autory.

Důraz je kladen na **proces tvorby**, nikoli pouze na výsledný produkt. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se nebáli experimentovat, pracovat s chybou a vnímat tvorbu jako cestu poznávání.

Umění jako součást Velkých otázek

Na základě očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Výtvarná výchova jsou formulovány některé **velké otázky**, například:

- *Co nám přináší umění?*
- *Proč lidé tvoří?*
- *Jak umění ovlivňuje náš pohled na svět?*

Žáci při jejich zkoumání pracují s metodami **uměleckého myšlení**, zejména:

- **Artful Thinking** – rozvoj pozorování, interpretace, kladení otázek a hledání významu,
- **Design Thinking** – hledání řešení, práce s nápadem, prototypování a reflexe procesu.

Tyto metody rozvíjejí schopnost vnímat umělecké dílo, přemýšlet o něm v souvislostech, oceňovat různé formy vyjádření a vytvářet vlastní tvorbu.

Umění jako přirozená součást projektové výuky

Žáci uplatňují umělecké myšlení a vlastní kreativitu také při tvorbě **výstupů projektů** v rámci Velkých otázek. Umělecká složka je chápána jako nedílná součást práce, nikoli pouze jako „doplňek“.

Například při tvorbě knihy, publikace či výstavy žáci:

- plánují vizuální podobu výstupu,
- volí výtvarné prostředky odpovídající obsahu,
- přemýšlejí o kompozici, barvě, materiálu a formě,
- reflektují vztah mezi obsahem a vizuálním sdělením.

Tím se přirozeně rozvíjejí očekávané výstupy Umění v oblasti tvorby, vnímání i reflexe.

Vyučovací předmět Umění tak významně přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků, zejména kompetence k učení, komunikativní, sociální a personální, občanské a pracovní, a podporuje celostní rozvoj osobnosti dítěte.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Umění

VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝTVARNÁ VÝCHOVA		PŘEDMĚT: UMĚNÍ
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. – 3. ročník		
rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Vnímání uměleckého díla Vyjadřování pocitů z uměleckého díla Tvorba výtvarných děl Výtvarné techniky – kresba, malba, akvarel, tempera Práce s přírodninami a drobnými materiály (plody, semena, kousky látek, vlna, korálky, drátky) Míchání barev Koláž Modelování jednoduchých prvků z plastelíny, keramické hlíny apod. Návštěva knihovny, galerie, výstavy	Osobnostní a sociální výchova Komunikace Kreativita
4. – 5. ročník		
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Abstraktní a konkrétní výtvarné vyjadřování na základě individuálních pocitů, nálad a představ Umělecké myšlení Krása a harmonie Hodnocení uměleckého díla Vyjádření pocitů z uměleckého díla	Osobnostní a sociální výchova Komunikace Kreativita Psychohygiena

osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Barevnost, světlo a stín Kresba tužkou, pastelkami, tuší, suché pastely Tvar, objem, struktura objektů Malba, akvarel, tempera Modelování objektu Návštěva galerie, výstavy	
6. – 9. ročník		
vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků zaznamenává vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Typy vizuálně obrazných vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením Osobní postoj v komunikaci Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Proměny komunikačního obsahu	

Vyučovací předmět Hudba

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Hudba** naplňuje vzdělávací obor **Hudební výchova** dle RVP ZV. Cílem výuky je rozvíjet u žáků **hudební vnímání, citlivost, tvořivost a schopnost vyjadřovat se prostřednictvím hudby**, a to jak v roli posluchače, tak v roli aktivního tvůrce.

Hudba je na ZŠ Heuréka chápána nejen jako umělecká disciplína, ale také jako **prostředek sebepoznání, komunikace, spolupráce a regulace emocí**. Výuka podporuje radost z hudby, otevřenost k různým hudebním stylům a kulturám a rozvoj vztahu k hudbě jako přirozené součásti každodenního života.

V samostatném vyučovacím předmětu **Hudba** se žáci systematicky věnují rozvoji hudebních dovedností odpovídajících jejich věku a vývojové úrovni. Výuka zahrnuje zejména:

- pěvecké činnosti a práci s hlasem,
- rytmická a pohybová cvičení,
- poslech hudby a rozlišování jejích výrazových prostředků,
- jednoduchou instrumentální hru,
- hudební improvizaci a tvořivou činnost,
- reflexi vlastních hudebních zážitků i práce ostatních.

Důraz je kladen na **aktivní zapojení žáků, prožitek a radost z hudby**, nikoli na výkonové pojetí. Hudba je vnímána jako prostor, kde může každý žák najít vlastní způsob vyjádření bez srovnávání a hodnocení.

Hudba jako součást Velkých otázek

Některé **velké otázky** vycházejí přímo z očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Hudební výchova, například:

- *Proč lidé tvoří hudbu?*
- *Jak hudba ovlivňuje naše emoce a chování?*
- *Jakou roli hraje hudba v různých kulturách?*

Při jejich zkoumání žáci pracují s metodami **uměleckého myšlení** (např. Artful Thinking), které rozvíjejí schopnost pozorného naslouchání, interpretace, sdílení hudebních zážitků a hledání významu hudby v širších souvislostech.

Hudba jako přirozená součást každodenního života školy

Poslech i tvorba hudby jsou pravidelně zařazovány také do **společného (komunitního) kruhu**, a to v propojení se ŠVP školní družiny. Hudba zde slouží:

- k uvolnění a zklidnění,
- ke sdílení emocí a prožitků,
- k rozvoji vnímání sebe sama i druhých.

Využívány jsou prvky **muzikoterapie**, hudební improvizace, zpěv českých i anglických písní, poslech různých hudebních žánrů, práce s rytmem, hlasem a tělem, stejně jako **pohybové a relaxační aktivity** spojené s hudbou a imaginací.

Hudba jako součást projektové výuky

Tam, kde je to obsahově smysluplné a kde si to žáci sami zvolí, je hudba zařazována také jako **výstup projektů** v rámci Velkých otázek. Žáci mohou:

- vytvářet hudební doprovod k prezentacím či výstavám,
- skládat jednoduché skladby nebo rytmické celky,
- pracovat s digitálními nástroji a moderními technologiemi (např. nahrávání, střih, práce s online platformami).

Hudební tvorba je zde chápána jako další způsob vyjádření myšlenek, postojů a porozumění tématu.

Vyučovací předmět Hudba přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků, zejména kompetencí sociálních, personálních, komunikativních a k učení, a podporuje jejich celostní osobnostní rozvoj.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudba

VZDĚLÁVACÍ OBOR: HUDEBNÍ VÝCHOVA		PŘEDMĚT: HUDBA
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. – 3. ročník		
zpívá v jednohlase rytmizuje a melodizuje jednoduché texty využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Zpěv – lidové písně, písně dětské a umělé Rytmizace a melodizace písně Vnímání hudby (umělecké myšlení) Poslech různých hudebních žánrů Pohybová improvizace na hudbu	Osobnostní a sociální výchova – Kreativita
4. – 5. ročník		
zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Zpěv – lidové písně, písně umělé Vyjádření pocitů z hudby a improvizace Hudební nástroje, rytmizace a improvizace Noty krátké a dlouhé Tempo a rytmus Umělecké myšlení Improvizace	Osobnostní a sociální výchova – Kreativita

rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků		
6. – 9. ročník		
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Pěvecký a mluvní projev Intonace a vokální improvizace Hudební rytmus orientace v notovém záznamu vokální skladby Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti Hra na hudební nástroje Záznam hudby Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy Pohybový doprovod znějící hudby Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby Orientace v prostoru Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby Hudební dílo a jeho autor Hudební styly a žánry Interpretace znějící hudby	Osobnostní a sociální výchova – Kreativita

Vyučovací předmět Pohyb

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Pohyb** naplňuje vzdělávací obory **Tělesná výchova** dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Pohyb je na škole Heuréka chápán jako **přirozená součást zdravého životního stylu**, prostředek radosti, sebepoznání i péče o fyzické a psychické zdraví.

Hlavním cílem předmětu je vést žáky k **pozitivnímu vztahu k pohybu**, k uvědomění si jeho významu pro zdraví a k hledání takových pohybových aktivit, které jim budou blízké a udržitelné i v dalším životě. Výuka je vedena nenásilně, s respektem k individuálním možnostem, potřebám a temperamentu jednotlivých žáků.

Samostatný vyučovací předmět Pohyb

Ve školním rozvrhu je zařazen vyučovací předmět **Pohyb**, který se zpravidla odehrává **venku**. Žáci se zde seznamují s různými formami pohybových aktivit, her a cvičení, které rozvíjejí:

- základní pohybové dovednosti,
- obratnost, koordinaci a vytrvalost,
- vnímání vlastního těla a jeho možností.

Důraz je kladen na **radost z pohybu**, spolupráci a férové chování, nikoli na výkon nebo soutěžení.

Propojení s tématem Člověk a jeho zdraví

Pohyb se přirozeně propojuje s tématem **Člověk a jeho zdraví**. Žáci se učí:

- chápat souvislosti mezi pohybem, zdravím a psychickou pohodou,
- vnímat pohyb jako formu prevence a péče o sebe,
- rozpoznávat potřeby vlastního těla (únava, zátěž, regenerace).

Pohyb jako součást Velkých otázek

Pohyb je dále rozvíjen také prostřednictvím **velkých otázek**, které se zaměřují například na zkoumání:

- *Jak pohyb ovlivňuje naše zdraví?*
- *Proč je důležité hýbat se pravidelně?*
- *Jaký typ pohybu mi vyhovuje a proč?*

Žáci mají možnost **vyzkoušet různé pohybové aktivity a hry**, reflektovat vlastní zkušenosti a postupně se učit rozhodovat, které formy pohybu jsou jim nejbližší a které mohou být součástí jejich každodenního života.

Podpora individuálních pohybových dispozic žáků

Škola podporuje žáky zejména v těch **sportovních a pohybových aktivitách**, ve kterých sami cítí zájem, radost nebo talent. Cílem není specializace všech žáků, ale:

- posílení sebedůvěry,
- podpora zdravého vztahu k pohybu,
- vytvoření bezpečného prostředí, kde se každý může zapojit svým vlastním tempem.

Prvořadým cílem je **dlouhodobě posílit lásku žáků k pohybu**, nikoli je od něj odradit.

Pohyb v rámci expedic

Součástí školního rozvrhu jsou také **expedice** realizované v rámci předmětu **Velké otázky**. Ty přirozeně vedou žáky k pohybu v terénu a podporují:

- chůzi, orientaci v prostoru a pobyt venku,
- fyzickou zdatnost v přirozených situacích,
- propojení pohybu s poznáváním, spoluprací a praktickými činnostmi.

Vyučovací předmět Pohyb významně přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků, zejména kompetencí k učení, k řešení problémů, sociálních a personálních kompetencí, a podporuje jejich **celkovou tělesnou i duševní pohodu**.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pohyb

VZDĚLÁVACÍ OBOR: TĚLESNÁ VÝCHOVA		PŘEDMĚT: POHYB
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. – 3. ročník		
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Význam pohybu pro zdraví Správné držení těla – cviky na posílení středu těla Běžecká abeceda Typy pohybových aktivit a her Míčové hry, házení a chytání míče Hod na cíl Driblování Hod jednoruč vrchem Hry a pohyb v přírodě – běh členitým terénem, sáňkování, bobování, bruslení (při vhodných podmínkách) Hry na rozvoj obratnosti, překážkové dráhy Bezpečnost při sportu	Osobnostní a sociální výchova – Kreativita
4. – 5. ročník		
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s	Význam pohybu pro zdraví Správné držení těla – cviky na posílení středu těla Běžecká abeceda	Osobnostní a sociální výchova – Kreativita

jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci při úrazu spolužáka jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Typy pohybových aktivit a her Míčové hry, házení a chytání míče Hod na cíl Driblování Hod jednoruč vrchem Hry a pohyb v přírodě – běh členitým terénem, sáňkování, bobování, bruslení (při vhodných podmínkách) Hry na rozvoj obratnosti, překážkové dráhy Bezpečnost při sportu	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
6. – 9. ročník		
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	Osobnostní a sociální výchova – všechna témata

pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost		
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
6. – 9. ročník		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Pohybové hry Gymnastika Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem Úpoly Atletika Sportovní hry Turistika a pobyt v přírodě Plavání Lyžování, snowboarding, bruslení Další (i netradiční) pohybové činnosti	Osobnostní a sociální výchova – všechna témata
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
6. – 9. ročník		
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Komunikace v TV Organizace prostoru a pohybových činností Historie a současnost sportu Pravidla osvojovaných pohybových činností Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	Osobnostní a sociální výchova – všechna témata

VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
6. – 9. ročník		
uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky Oslabení podpůrně pohybového systému Oslabení vnitřních orgánů Oslabení smyslových a nervových funkcí	Osobnostní a sociální výchova – všechna témata

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Pravidla pro hodnocení žáků

- Hlavním cílem hodnocení v ZŠ Heuréka je rozvoj metakognice žáků, tedy schopnosti vědomě monitorovat, řídit a hodnotit vlastní poznávací procesy a učení.
- Jedním z klíčových prvků rozvoje metakognice v ZŠ Heuréka je sebehodnocení s následnou zpětnou vazbou učitele, a to již od první třídy.
- Žáci se učí sbírat důkazy o učení a ukládat je do digitálního portfolia, sledovat svůj pokrok v mapách učebního pokroku (zejména na prvním stupni) a v badatelských denících, vyhodnocovat, zda jsou jeho strategie učení efektivní (například na tripartitách) a stanovovat si směr svého učení (cíle učení).
- Cílem je, aby rozvoj metakognice vedl k lepším studijním výsledkům, k rozvinutí schopností v oblasti řešení problémů a celkově komplexnějšímu osobnímu rozvoji a rozkvětu v různých oblastech života (profesní, osobní, komunitní, celospolečenské).
- Sebehodnocení v jednotlivých předmětech v sobě zahrnuje jak oblast kompetenční (viz kompetenční model výše, který může učitel uzpůsobit na jednotlivé předměty i složení dané skupiny), tak oblast výstupů učení, případně učiva. (Sebe)hodnocení posuzuje míru naplnění konkrétních vzdělávacích cílů, které jsou obecně formulovány ve školním vzdělávacím programu (ŠVP) v podobě výstupů pro první a druhý stupeň a konkretizovány, ve vhodných případech až individualizovány pro dané pololetí a danou skupinu, případně i žáka.
- Důraz je kladen na formativní hodnocení založeném na průběžném sebehodnocení, s následnou zpětnou vazbou a diskusí s učitelem, případně i s rodiči v rámci tripartit. Cílem je jednak rozvoj metakognice žáka, jednak poskytnutí efektivní zpětné vazby, sladění všech účastníků (žák, učitel, rodič) a povzbuzení k další činnosti.
- Při hodnocení na vysvědčení využíváme popisného jazyka. Hodnocení popisuje konkrétní zvládnuté oblasti vzdělávání, resp. míru naplnění očekávaných výstupů a klíčových kompetencí s ohledem na individuální předpoklady žáka.
- Hodnotíme podle individuálních schopností, hodnocení zdůrazňuje individuální pokrok žáka, vyhýbá se srovnávání s ostatními, popisuje kompetence žáka, nikoliv jeho osobnost.
- Důležitá je pro nás pozitivní orientace hodnocení (ocenění pokroku) s následným doporučením, tak aby hodnocení podněcovalo žáka k dalšímu rozvoji, ukazovalo mu další cestu.
- Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné, doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

Způsoby hodnocení

- průběžné poskytování věcné zpětné vazby (pedagog – žák, žák – žák)
- sebehodnocení (sebeuvědomění, reflexe činnosti, reflexe pokroku)
- reflexe práce ve skupině po ukončení skupinové práce
- sebehodnocení během tripartitních setkání (zpravidla 2x během školního roku probíhá společná reflexe uplynulého období a diskuse o nadcházejícím období, které má podobu setkání mezi učitelem, žákem a zákonným zástupcem)

Kritéria hodnocení

Učitelé při hodnocení vycházejí zejména z těchto kritérií a mohou uplatnit i další kritéria, a naopak nemusí uplatňovat všechna:

- originalita řešení a myšlení
- kreativita
- osobitost
- osobní přístup a nasazení
- naplňování kompetencí
- samostatnost
- spolupráce s žáky i učiteli
- rozmanitost a různorodost zájmů

Nástroje pro hodnocení

- důkazy o učení a jejich evidence především formou digitálního portfolia
- výstupy z procesu zviditelňování myšlení (Visible Thinking)
- žákovská (především digitální) portfolia, v nichž žáci dokumentují proces a výsledky svého učení a práce na projektech
- mapy učebního pokroku jako nástroj pro sledování učebního pokroku žákem a učitelem
- badatelský deník (nástroj pro zaznamenání výsledků práce a sledování učebního pokroku žáka především na druhém stupni, a především v předmětu Velké otázky)
- tripartitní listy, případně sebehodnotící archy (písemné výstupy z tripartitních setkání)
- další formy dle zvážení učitele (například školní deník, písemné či výtvarné ohlédnutí žáka za prožitým dnem/týdnem apod.)

Další zásady hodnocení

Podklady pro hodnocení žáka lze získávat z komunikace mezi pedagogem a žákem, průběžného zaznamenávání výsledků vzdělávání do map učebního pokroku, z výsledků skupinové nebo individuální práce, z hodnocení spolupráce ve skupině, zpracovaných výstupů nebo ze sebehodnocení žáka.

Zákonní zástupci se mohou o výsledcích vzdělávání žáka informovat během individuálních konzultací s pedagogy, při tripartitních setkáních, na žákovských konferencích, ve slovním hodnocení žáka za uplynulé pololetí (vysvědčení) a nahlédnutím do digitálního portfolia žáka.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z individuálních potřeb žáka a v souladu s doporučením školského poradenského zařízení.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí je slovní. Slovní hodnocení popisuje rozvoj žáka ve vztahu k naplnění očekávaných výstupů formulovaných ve školním vzdělávacím programu konkretizovaným pro dané pololetí. Obsahuje ocenění úspěchů žáka, zdůraznění jeho kompetencí a popis situací, ve kterých žák projevils svůj talent. Slovní hodnocení obsahuje vedle ocenění pokroku i doporučení. Slovní hodnocení adresované žákovi a formulace jsou volené tak, aby mu byly srozumitelné. Je individualizované vzhledem ke vzdělávacím a osobnostním předpokladům žáka. Obsahuje ocenění energie vynaložené žákem na konkrétní činnosti. Pedagogové ocení individuální pokrok každého žáka s ohledem na jeho předpoklady a jeho výkony neporovnávají s ostatními žáky.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku.

Hodnocení chování na vysvědčení je prováděno formou slovního hodnocení. Pravidla hodnocení chování žáka vychází z těchto kritérií:

- chování žáka ve škole při vyučování a na akcích pořádaných školou
- dodržování společných dohod a pravidel
- schopnost spolupráce se spolužáky
- pomoci druhým, a to s přihlédnutím ke speciálním vzdělávacím potřebám žáků (pozornost, sociální situace žáka apod.)
- přístup žáka ke svému vzdělávání, k plnění školních povinností a dodržování školního řádu.

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení stanovuje třídní učitel na základě podkladů celého týmu pedagogů, kteří daného žáka učí v hodnoceném období. Vyjádřeno je těmito stupni:

- prospěl/a s vyznamenáním – pokud žák dosahuje vysokou úroveň učebního pokroku s ohledem na své možnosti a využívá tak svou učební kapacitu;
- prospěl/a – pokud žák využívá svou učební kapacitu pouze částečně;

- neprospěl/a – pokud žák zásadním způsobem nevyužívá svou učební kapacitu nebo jeho míra ovládnutí očekávaných výstupů není dostačující pro postup do dalšího ročníku;
- nehodnocen/a – není-li možné žáka nejméně v jednom předmětu hodnotit na konci 1. pololetí.

Škola má vnitřní směrnici pro převod slovního hodnocení na klasifikaci.

PŘÍLOHA Č. 1

Program Heuréka +

Nepovinný předmět Expedice+

Charakteristika vyučovacího předmětu

Expedice+ je nepovinný předmět, který rozvíjí praktické kompetence dětí spojené s přesuny na kulturní, vzdělávací a poznávací akce (návštěvy institucí, divadel, muzeí apod.). Hlavním cílem je postupně vést děti k samostatnosti a bezpečnému chování při cestování, zejména při využívání hromadné dopravy. Děti si osvojují nejen organizační a praktické dovednosti, ale i pravidla slušného chování na veřejnosti, schopnost orientovat se v prostoru a spolupracovat ve skupině.

Vzdělávací obsah nepovinného předmětu Expedice+

Obsah Expedice+ je prakticky zaměřen a probíhá při reálných přesunech:

- Orientace v dopravě – chování na zastávkách, v dopravních prostředcích, práce s jízdním řádem.
- Bezpečnost – pravidla přecházení, pohyb ve skupině, řešení nenadálých situací.
- Organizace přesunů – plánování cesty, rozpoznání cílů, sledování pokynů.
- Společenské chování – ohleduplnost k cestujícím, chování v kulturních institucích.
- Sebehodnocení – reflexe, co zvládám sám, kde potřebuji pomoc.

Nepovinný předmět Feuersteinovo instrumentální obohacování (FIE+)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Feuersteinovo instrumentální obohacování je strukturovaný program zaměřený na rozvoj kognitivních funkcí, učení a metakognitivních strategií dětí. Vychází z teorie strukturální kognitivní modifikovatelnosti prof. Reuvena Feuersteina. Předmět podporuje nejen rozvoj myšlení, ale i schopnost sebereflexe, spolupráce a vytrvalosti při řešení úkolů. V 1. ročníku je program realizován prostřednictvím vybraných instrumentů přizpůsobených věku dětí, s důrazem na rozvoj základních dovedností potřebných pro další učení.

Vzdělávací obsah nepovinného předmětu FIE+

V 1. ročníku se využívají především tyto instrumenty:

Uspořádání bodů

Tento instrument rozvíjí schopnost vnímat vztahy mezi prvky a organizovat je do celku.

- Princip: Dítě má před sebou papír s rozloženými body a podle zadání mezi nimi vytváří různé tvary, obrazce nebo struktury. Úkol vyžaduje přesnost, pozornost a schopnost sledovat instrukce krok za krokem.
- Rozvíjené dovednosti:
 - vizuálně–prostorová orientace,
 - plánování postupu,
 - schopnost přenést zadání do praxe,
 - soustředění na detail a přesnost.
- Přínos: Podporuje u dětí vnímání vzorců a struktur, rozvíjí matematické a geometrické myšlení, učí je organizovat práci a sledovat proces až k cíli.

Od jednotky ke skupině

Tento instrument vede děti k tomu, aby vnímaly vztah mezi jednotlivostí a celkem.

- Princip: Dítě nejprve poznává jednotlivý prvek (jednotku), postupně je seskupuje podle společných znaků a vytváří smysluplné skupiny.
- Rozvíjené dovednosti:
 - schopnost kategorizace a třídění,
 - hledání podobností a rozdílů,
 - logické uvažování a systematizace,
 - přesnost při formulování pravidel (proč něco patří do skupiny).
- Přínos: Učí děti hledat strukturu v množství informací, vytvářet si vlastní pořádek a orientovat se v komplexnějších situacích.

Obsah je doplňován o jednoduché reflektivní rozhovory, ve kterých děti pojmenovávají, co se učily, jak přemýšlely a jaké prostředky jim v řešení pomohly.

Nepovinný předmět Matematika+

Charakteristika vyučovacího předmětu

Matematika+ je nepovinný předmět určený dětem se zájmem o hlubší porozumění matematice, které chtějí rozvíjet své schopnosti nad rámec běžné výuky. Předmět se zaměřuje na hledání souvislostí, objevování různých postupů řešení, logické myšlení a rozvoj tvořivosti. Vychází z principů badatelsky orientovaného učení a z metod, které podporují radost z objevování a schopnost spolupráce.

Vzdělávací obsah nepovinného předmětu Matematika+

Obsah Matematika+ ve 2. ročníku vychází z učiva povinné matematiky, ale rozšiřuje ho o nadstavbové aktivity:

- Netypické úlohy na sčítání a odčítání do 100 – hledání více cest k výsledku.
- Logické úlohy a hádanky – usuzování, vylučovací metody.
- Geometrie kolem nás – práce s tvary, symetrie, jednoduché konstrukce.
- Slovní úlohy a matematické příběhy – tvorba vlastních zadání.
- Matematické hry a soutěže – strategie, práce ve dvojici nebo týmu.
- Propojování s každodenním životem – měření, odhad, práce s penězi, čas.

